

Võrumaa

Uima ja hää!

2017/2018

ТАН ВÕИ ПРУУКИ

**VÕRO
KIILT!**

Võrumaa veebis ja mobiilis

Võrumaale külla

Visiting Võru County

Olgugi, et Võrumaa laiub üksnes 2305 ruutkilomeetri suurusel maa-alal, on siin piisavalt ruumi, et mahutada terve nimekiri Eesti kõige-kõigemaid. Siit leiab viiskümend Eestit kõrgemat mäe, kõige sügavama järve, kõige kõrgemal asuva soo, kõige pikema jõe, kõige kõrgema liivakivipaljandi, kõige võimsama kanjoni, kõige uhkema taigavööndi metsad ning kõige maalilisemad kuplid. Ja selleks, et seda kõike kõige-kõigemalt korralikult imetleda saaks, on Võrumaal ka kõige rohkem vaatetorne. Seal paistab hästi kätte ka suur osa Võrumaal olevast 566st külast.

Ühes neist, täpsemalt Luhametsa külas, Kirikulaane talus elab 75-aastane Ivi. Heasüdamlik memm, kes kõneleb üksnes kohalikku, eesti keelest oluliselt mahlakamat ja otsekohesemat võru keelt. Oma igapäevatoimetusi teeb ta Võrumaale omases rütmis – aega on, või nagu Ivi ise ütleks: „Aigu om.“ Nagu tema esivanemadki, nii peab ka Ivi oma väikest talu, mille hoovil laut ja laudas lehm koos kanadega. Loomi peab ka Ivi lapselaps – mitte küll enam väikeses laudas ja ühekaupa, aga siiski järgides esivanemate teadmisi.

Põlvest-põlve edasiantavatel teadmistel on Võrumaal kulla hind, sest ainult nende abil kasvavad need kõige mahlasemad juurikad ja valmib kõige maitsvam leib. Teisisõnu valmib toit, millel on kandile omane maitse ehk uma mekk. Sügise saabudes seab Ivi aga sammud üle nurme metsa. Kõik seemned, marjad ja ravimtaimed tahavad üles noppimist ning kokku kogumist. Siis aga, kui kõik suured tööd saavad tehtud ning on aeg tööna dal kokku võtta, kütab Ivi talu kõrval olevat suitsusauna – parimat paika nii hinge kui ihule.

Selleks, et ise üht sellist Kirikulaane Ivit, võrokeste võrdkuju, kohata, tuleb tulla Võrumaale. Siia saabudes tasub aga vaim aegsalt valmis panna järjekordseks üllatuseks, mis Võrumaal varuks on. Kõrvuti võrokestega elavad Võrumaa serval setod, kel samuti oma keel ja kultuur koos laulu ehk leelosõnade ning hõbeehete ehk hõpõvaraga. Pealtnäha üsna samalaadse ent süvenedes täiesti teistsuguse maailma avastate, kui olete jõudnud Meremäe valda või Luhamaa nülka ehk nukka – põliste seto aladele.

Oodami sõbrakõisi Seto Külavüüle!

Setomaa on teada-tuntud Eesti ainsa kuningriigi, ülemsootska, võimsa seto leelo, uhkete hõbeehete ja sõlgede, eheda söögi ja joogi poolest. Ei jäeta ei omasid ega külalisi ilma väärikast vastuvõtust ning elamusest. Varu kohe mitu head päeva. Setomaa kultuurikalender on täis põnevust www.visitsetomaa.ee

Even though the total surface area of Võru County is only 2,305 square kilometres, there is enough space here to fit an entire list of Estonia's 'number ones'. The list of remarkable features which can be found here includes fifty of the highest mountains and hills in Estonia, the deepest lake, the highest bog, the longest river, the highest sandstone outcrop, the most imposing canyon, the most imposing forests in the taiga zone, and the most picturesque dome landscape. And there are more viewing platforms in Võru County than anywhere else in Estonia to allow people to properly enjoy all of the highest, longest, and largest. A good share of the 566 villages in Võru County can also be seen from the viewing platforms.

In one of those villages - Luhametsa, to be precise - can be found Kirikulaane Farm, the home of 75 year-old Ivi. This kind old lady speaks only the local language, the Võru language, which is significantly juicier and more straightforward when compared to Estonian. Ivi is always running her daily errands in the peculiar rhythm which is characteristic of Võru County. There is no need to hurry or, as Ivi would put it, 'Aigu om'. Ivi, just like her ancestors used to, keeps a small farm with a barn in the farmyard and with a cow and a few chickens in the barn. Ivi's grandchild is also farming animals, not in a small barn and one animal at a time, but still following the knowledge of their forefathers.

The knowledge handed over from one generation to the next is valued like gold in Võru County, as it is crucial for growing the best root crops or baking the most delicious bread. In other words, it is used to produce food which has the special taste that is characteristic of the area, or uma mekk. In autumn, however, Ivi makes her way over the fields and into the forest. There are all kinds of mushrooms, berries, and herbs waiting to be picked. When all the important work has been finished and it is time to draw a line under the week, Ivi heats the smoke sauna next to her farm house, the best place for body and soul.

If you would like to meet someone like Kirikulaane Ivi, an authentic example of the Võru people, you will need to visit Võru County. When coming over, make sure that you are prepared for one surprise after another, all of which Võru County can offer. Alongside the Võru people, there are Setos living in Võru County who also have their own language and culture, as well as their trademark songs, leelo, and silver jewellery or hõpõvara. The world - which you will find when you reach Meremäe Parish or the area or nülk of Luhamaa, the indigenous home of the Seto people - may look quite similar to the rest of Võru County at first glance, but is completely different when you take a closer look at it.

Join for authentic journey!

Setomaa is the only kingdom in Estonia. It's people, Setos, present gladly their authentic food, garments and silver jewelry with big brooch while singing Seto leelo, which is part of the UNESCO Representative List For Intangible Cultural Heritage. Take a few days to be part of it. Summer is full of events, take a look at www.visitsetomaa.ee

Võrumaale sauna

Saa osa UNESCO vaimsest
kultuuripärandist

Visit a sauna in Võru County
Experience UNESCO's intangible cultural heritage

Haanjamaa kuplite vahel toimetav Kaarataudsa talu peremees Tarmo Noormaa haarab juba õige mitmendat korda panged tiigivett silmini täis. 150-liitrine katel vajab täitmist. Ja juba lükkab ta enda ees käru, mis täidetud kuivade haavahalgudega. On laupäev, kätte on jõudnud saunapäev ning nagu paljud teisedki võrokeled, kütab ka Noormaa sel päeval sauna.

„Suitsusauna kütmine võtab aega, selleks kulub terve tööpäev, ilma et midagi muud väga teha saaks, sest kogu aeg tuleb meeles pidada, et tuld tuleb all hoida,” räägib Noormaa. Võrokeste au ja uhkus, 2014. aastal UNESCO vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja kantud Vana-Võromaa suitsusaunatraditsiooni olulisim komponent, suitsusaun, on tema taluhoovil olnud alles viimased viis aastat. „Muidu pole talul õiget hinge, kui talu juures pole suitsusauna,” jutustab Tarmo abikaasa Anu Taul Kaarataudsa suitsusauna lugu. Kogukonna meeste abiga ehitatud saun sai pererahvale kohe omaks. „Kui sa ostad sauna, siis läheb aega, et sellega sina peale saada, aga kui sa oled sauna ise ehitades seal kolm kuud järjest hommikust õhtuni rüganud, siis on sul see side kohe olemas,” ütleb Noormaa.

Suitsusaunal puudub korsten, mis tähendab, et suits tuleb välja lasta läbi akna, praakil ukse või erilise tossumulgu kaudu. Selleks aga, et kütmise ajal kerisekivide vahele põlemisjääke ei jääks, tuleb saunaahjus hoida kiiret ja valusat tuld. Peale kolme- kuni neljatunnist kõva kütmist ongi aeg sööd põllule viia, saunaruum tuulutada, karmuleili visata ning saun puhataks pesta. „Siis pole muud kui tuleb oodata,” muheleb Noormaa. Selleks, et kuumus kerisekivide vahel kenasti ära jaguneks ning saunapalgid ka soojaks saaks, peab saun tunnikese seisma. Kevad-suvisel ajal on see hea hetk valmis meisterdada saunaviht või võtta vastu külla tulnud saunalisi. „Meie peres on nii, et sauna lähevad kõik need, kes soovivad,” kirjeldab Noormaa oma pere saunatraditsioone. „Aga tavaliselt lähen ma ikka esimese satsiga”.

Esimest leili Kaarataudsa suitsusaunas ei visatagi, lihtsalt lastakse kehal kuumaga harjuda. Järgmise ringi ajal visatakse aga juba leili ning käiakse tiigis olenemata sellest, kas on suvi või talv. Viimase, neljanda või viienda leili ajal viheldakse kogu ihu pehme kase- või tamme- puu vihaga üle. „Värske viha lõhn nahal peale vihtlemist, see paneb vere käima,” kiidab Noormaa vihtlemise mõnusi. „Minu jaoks pole saun lihtsalt pesemise koht, see on hingestatud koht, püha paik,” ütleb Taul salajasel hääletoonil ning lisab: „Alati kui ma saunast tulen, siis on kohe teine tunne, mitte vaid mu keha, vaid ka mu vaim on puhas”. Sauna ja saunalise suhe on isiklik. Mõnel pool tervitatakse sauna minnes saunaema valjul häälel, mõnel pool jällegi vaikselt oma mõtetes. Saunast lahkudes jällegi tänatakse. Tänatakse ka veetoajat, saunakütjat, savvusüüjät (võru keeles suitsu- või karmusööja) ja vihategijat. Kui saunas käidud, ollakse rahulikult, võetakse kerge eine, aetakse juttu, tuntakse mõnu uuest olemisest.

Augustikuus leiab aset **Haanimaa suitsusannanätäl** (Haanjamaa suitsusaunanädal), mille raames toimuvate ürituste käigus soovatakse külastajatega jagada nii saunaelamusi kui ka teadmisi suitsusaunaga seotud kommetest, uskumustest ja rituaalidest. Saab osaleda töötubades, teha ringkäigu Haanjamaa suitsusaunades ning mekkida suitsusaunas suitstatud liha.

Info www.haanja.eu/sann/ ja www.savvusann.ee.

Tarmo Noormaa, who runs Kaarataudsa Farm in the middle of the round slopes of Haanjamaa, has already filled his buckets with pond water a number of times. A 150-litre kettle needs filling. And now this farmer is already pushing a wheelbarrow with a load of dry aspen logs. It's Saturday, sauna day, and Noormaa, just like many other people in Võru County, is heating his sauna.

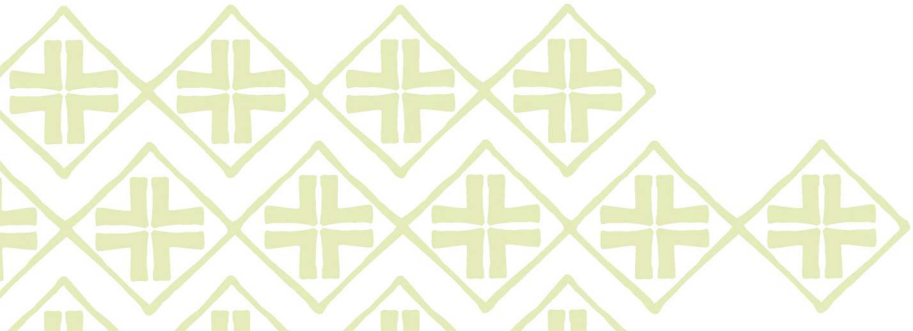
‘Heating a smoke sauna is time-consuming. It takes an entire working day and you won't have time for much else, as you must always make sure that the fire stays alive,’ says Noormaa. A smoke sauna, the most important component of the smoke sauna tradition of Old Võro County, was included in the UNESCO list of intangible cultural heritage in 2014. This particular smoke sauna has only been standing in Noormaa's farmyard for the last five years. ‘A farm with no smoke sauna does not have a real soul,’ says Anu Taul, Tarmo's wife, when she relates the story of the Kaarataudsa smoke sauna. The sauna was cut out with the help of the men of the community, and was immediately accepted by the family. ‘If you buy a sauna, it will take some time to accept it as your own but having built one, putting full days of hard work into it for three months in a row, the connection immediately develops,’ says Noormaa.

The smoke sauna has no chimney, which means that the smoke must be let out through the window, or by leaving the door slightly ajar, or through the special smoke gap. In order to avoid any residue of the fire being left between the hearth stones, however, the fire in the sauna oven must be fast-burning and must have some ‘bite’. After three or four hours of intensive heating, it is time to take the coal to the field, ventilate the sauna, throw some water on the hearth stones, and clean out the sauna. ‘And then you only need to wait,’ smiles Noormaa. It takes about an hour for the heat to distribute nicely between the hearth stones and for the sauna's logs to warm up. In the spring or summer, this time can be used to make whisks or welcome visitors who have arrived to enjoy the sauna. ‘In our family, everyone who wants to can use the sauna,’ says Noormaa when he describes his family's sauna traditions. ‘But I usually go in with the first group.’

In Kaarataudsa's smoke sauna tradition, no water is initially thrown on the hearth to create a haze of steam; the sauna-goers simply allow their bodies to adjust to the heat. During the next round, however, steam is created and enjoyed, and afterwards sauna-goers will jump into the large pond whether it's summer or winter. During the last round, probably the fourth or fifth, one's entire body is whipped using a soft ‘whisk’ made of birch or oak branches (the Estonian name translates directly as whisk, although English text generally just describes this as birch branches). ‘The smell of a fresh whisk on your body after visiting the sauna will make your blood circulate,’ says Noormaa as he praises the pleasures of whipping one's body with a whisk. ‘For me, the sauna is not merely a place for bathing, it is a place with a soul, a sacred place,’ says Taul, almost in a secretive manner, and adds: ‘When I've finished a sauna experience, I always feel different. Not only is my body clean, but my soul is as well.’ There is a personal relationship between the sauna and the sauna-goer. In some places, the sauna is loudly greeted upon entering, in others, the words of greeting are said silently, in one's head. Upon leaving, the sauna is thanked. There are also words of gratitude for those who carried the water and heated the sauna, and for the savvusüüjä (in Võru language this translates as ‘the smoke eater’, the person who throws the first water onto the hearth), and also for the whisk-maker. Having enjoyed the sauna, people lounge about, have a light meal, converse, and enjoy the feeling of being ‘new’.

Smoke sauna lovers are warmly welcomed to participate in **Haanimaa suitsusannanätäl** (the Haanjamaa Smoke Sauna Week), which consists of events which aim to share with visitors the smoke sauna experience as well as the knowledge behind the customs, beliefs, and rituals which are related to the smoke sauna. Visitors can take part in activities which are organised in workshops, tour the smoke saunas of Haanjamaa, and taste meat which has been smoked in a smoke sauna.

Further information is available via: www.haanja.eu/sann/ and at www.savvusann.ee.

Võrumaale seiklema

Kollaste raamide teekond

Kuidas oleks, kui piiluks õige aknast välja? Sedapuhku ühest kuue meetri kõrgusest metallaknast, mis oma erkkollase värviga lausa kutsub asja lähemalt uurima. 2013. aastal valiti 115 tahtja seast välja 23 õnnelikku, kes said oma piirkonna eksponeerimiseks ning esiletõstmiseks õiguse kasutada ajakirja „National Geographic” kollast raami või kui soovite, siis akent. Võrumaal on kokku koos võrokeste vempudega viis kollast akent, mis on headeks maamärkideks avastamaks Võrumaad.

Kunstnik kuskil kuplite vahel

Urvaste kandis olevast aknast avaneb kaunis vaade mäe otsas seisvale Eesti ainukesele basiilikalaadsele kolmelöövilisele maakirikule. 600-aastase Urvaste kiriku kõrval laiub aga kiriku õunapuuaed, kust nopitud õuntest valmib Uma Meki kaubamärgi kandev „Ubina vurts” ehk õuna limonaad. Natuke maad edasi seisab aga keset üksildast põldu Eesti kõige jämedam tamm. 8-meetrise ümbermõõduga Tamme-Lauri tamm kasvab oma kohal aastast 1326. Proovige järele, mitu inimest teie kambast peab omavahel kätest kinni võtma, et

puuhiiu tüve ümber üks inimring teha. Aga võib-olla on teil himu hoopis teisele poole vaadata? Palun väga. Sealsamas paistabki kauni Uhtjärve serval olev Nõiariik ning Liikluslinn. Kui tahta aga kaugemale kiigata ning osa saada ka natuke navitrollalikest loodusmaastikest, siis tasub vaadata Karula poole. Täpselt sinna, kus armastatud kunstnikuhärra end peidabki - seal kuskil maaliliste kuplite, looklevate teede ja metsatukkade vahel, mis kõik kokku moodustavad Karula rahvusparki. Pargis asuv Ähijärv ühes seal toimetavate inimestega väärib tuhandekordselt avastamist.

Alt üles ja ülevalt alla

Kollaste raamide tee viib teid edasi Tsoorus asuvasse potitehasesse ja sealt juba Lepistu koolimajja, kus avati vegankohvik. Natuke maad veel ning oletegi Rõuges. Eesti sügavaim järv, Rõuge Suurjärv ei taha kollasesse raami hästi ära mahtuda. Suvel on see karge veega veesilm parim koht enda värskendamiseks. Ent järve taga on midagi veel – taamal paistabki taevani küündiva, punast värvi torniga kirik ühes Ööbikuoruga. Nüüd ei teagi enam täpselt, mida teha enne – kas vaadata maalilise oru põhjast alt üles või hoopis oru serval seisvast vaatetornist „Pesapuu” ülevalt alla. Seal üleval olles teadke, et kui teie pilk on parajasti Rõugele suunatud, jääb teie seljataha Eesti kõrgeim mägi, Haanjas asuv Suur Munamägi, koos võimsate ja hästihoitud kuusikutega. Haanjast edasi tasub võtta suund läbi Tsiistre Misso poole. Hubane Tiistre teemaja ja Nopri talumeierei koos talupoega ootavad teid.

Sõjahaud ja piirilinnus

Kehakinnitus võetud, on edasine teevalik lihtne: Venemaale, Lätti või hoopis Vana-Vastseliina. Just viimases kohas ootab teid Vastseliina piiskopilinnus oma vaimustavalt huvitava ajaloo ning lugudega. Neuhauseni peamajas juhatab lahke linnuserahvas teid põnevale ajarännakule meie esivanemate radadel. Linnust külastades tasub varuda aega ka kohe linnuse kõrval asuvas mõisapargis jalutamiseks ning Meeksi oja serval istumiseks. Mõtteid, mida koguda, peaks linnuse ringkäik andma enam kui küll – sel kevadel leiti siit palverändurite maja ehituse käigus harukordne sõjahaud, mis andis tunnistust kaugetel aegadel tehtud brutaaustest. Ajaloolaste sõnul on siinses linnuses lahingutegevust toimunud palju, kuna tegemist oli piirilinnusega. See linnus ei tõmmanud joont mitte üksnes Vana-Liivimaa ja Pihkvamaa vahele, vaid ka Rooma ja Konstantinoopoli kirikute vahele. Viimane joon on mõtteliselt alles veel praegugi. Kui võtta autoga suund Meremäe poole, oletegi varsti Setomaal, Eesti kõige ainulaadsemas kultuuripiirkonnas. Viimast tõestab Obinitsa külas olev kollane aken, mille raami mahub uhke lipuväljak ühes kõikide soomeugri rahvaste lippudega. Kahe aasta eest oli see tilluke küla maailmas elava 25 miljoni soomeugrilase kultuuripealinn. Kirmased, UNESCO vaimsesse kultuuripärandisse kantud setode traditsiooniline laul leelo ning hõbevara – see on vaid tagasihoidlik loetelu kõigest, mida Setomaal ja setodel teile pakkuda on. Eks otsustage ise, kuhu oma näo pöörate, kas tagasi Võrumaa poole või sügavale-sügavale Setomaale.

Raamitud võrokese ja võrokeste raamid

Kui otsustate esimese variandi kasuks, tasub olla tähelepanelik. Mitte kaugel Obinitsast asub Tabina küla. Siingi seisab üks kollane raam, mis ehk kogu kollaste raamide teekonna olulisim, olles otsekui monument võrokeste heale huumorimeelele. Nimelt ei mahtunud Tabina küla meestele sugugi hinge, et nende kaunist järve ning kõrvalasuvat Lindora küla, Eesti vanima ja kuulsaima laada asukohta, ei hinnatudki välismaa ajakirja kollaste raamide vääriliseks. Niisiis tegid nad endale päris oma raami.

An adventure in Võru County

The 'Yellow Windows' route

How about taking a look out of the window? We have a six metre-high metal window in mind, one that's such a bright yellow that you cannot possibly ignore it. You simply have to go and take a closer look. In 2013, a total of 23 lucky winners were selected from 115 applicants, and were granted permission to use the yellow windows of the 'National Geographic' journal to exhibit and highlight their regions. There are five yellow windows in Võru County, including one which shows the shenanigans of the Võru people, which serve as great landmarks when it comes to discovering Võru County.

An artist in the middle of the dome-shaped slopes

The window near Urvaste provides a gorgeous view of the only basilica-type, three-nave rural church in Estonia, which stands on top of a mountain. Next to the 600 year-old Urvaste church is the church orchard, which provides the fruit for making the 'Ubina vurts' apple lemonade that is sold under the trademark of Uma Mekk. A bit further on, the widest oak in Estonia can be found growing in the middle of a lonely field. The diameter of the Tamme-Lauri oak stretched up to eight metres, and the tree has been growing here since 1326. Why don't you see for yourselves just how many people in your group need to hold hands to be able to form a human circle around the tree? Or perhaps you would like to take a look in the opposite direction instead? Why not? You will see the Witch's County and the Traffic City on the shores of the beautiful Lake Uhtjärv. If you would like to look even farther away though, and get yourself a glimpse of landscapes which resemble the work of the Estonian painter, Navitrolla, then take a look in the direction of Karula. That's where this beloved painter is hiding out, somewhere in the middle of the scenic dome-shaped hills, winding roads, and groves, which together form Karula National Park. Lake Ähijärv and the people working around the lake can be discovered a thousand times without ever getting bored.

Up and down and down and up

Next, the yellow windows route takes you to the pottery in Tsooru and then on to the Lepistu school building, which will see a vegan café opened this summer. Just a bit further on from that and you arrive in Rõuge. Lake Suurjärv in Rõuge, the deepest lake in Estonia, barely fits in the yellow window frames. In the summer season, lake's cold water is ideal for reviving you. There is something more to see behind the lake, though. Far in the background you will be able to spot not only a church with a red tower which reaches into the sky but also the Ööbikuorg (Nightingale) Valley. Now it's hard to decide what to do first, whether to enjoy the view upwards from the bottom of the scenic valley or gaze down from the Nesting Tree (Pesapuu) observation platform which stands on the valley slopes. While you are up on the platform, keep in mind the fact that when you face Rõuge you have behind you the highest peak in Baltics - Suur Munamägi in Haanja - with its powerful, well-maintained fir groves. Moving off from Haanja, set your feet in the direction of Misso via Tsiistre. You will find the cosy Tsiiste tea house and the Nopri dairy and farm shop welcoming you.

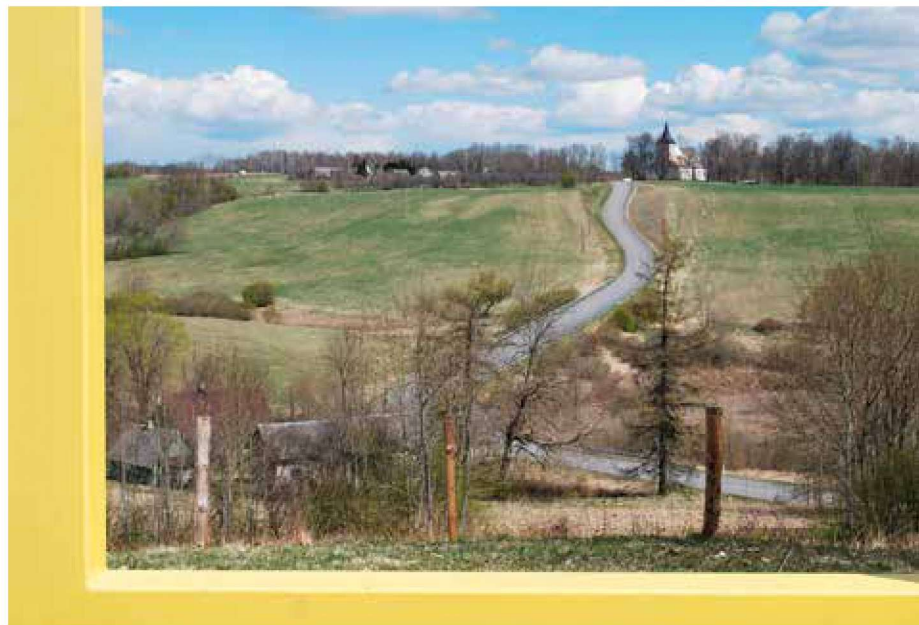
A wartime grave and a stronghold on the border

Having had a meal, it should be easy to choose your next destination: to Russia, Latvia, or why not to Vana-Vastseliina? The latter is the site of Vastseliina Episcopal Castle with its exhilaratingly exciting history and stories. In the main building of Neuhausen, the castle folk will take you on an adventure-filled journey back in time along the paths of our forefathers. When paying a visit to the castle, make sure that you also take some time to walk around the manor park which lies next to the castle and to rest your feet by Meeksi Creek. The tour of the castle should provide you with enough food for thought. This spring, a unique wartime grave was found here in the course of building the pilgrims' house, which is proof of the

brutal acts which were committed here in bygone eras. According to historians, the castle has seen many battles, as it stands on an important border. The castle did not only draw a line between the states of Old Livonia and Pskov, but also between the churches of Rome and Constantinople. Symbolically speaking, the latter line can still be drawn here. If you turn your car towards Meremäe, you'll soon arrive in Setomaa, one of the most unique cultural areas in Estonia. This is evidenced by a yellow window in Obinitsa Village, which frames a fancy flag square that displays the flags of all of the Finno-Ugric nations. In 2015, this tiny village served as the second ever cultural capital of the 25 million Finno-Ugric people living in the world. The traditional village parties (kirmased), the traditional songs of the people of Setomaa (leelo) which are included in UNESCO's list of intangible cultural heritage, and the special local silver items (hõbevara), are only a short, modest selection of the wonders which Setomaa and its people have to offer. It's up to you to decide where you go to next. You could head back into Võru County or plunge deeper and deeper into Setomaa.

The Võru people in the windows, and the windows of the Võru people

If you decide in favour of the first option then it's a good idea to make sure that you pay attention. Quite close to Obinitsa, lies Tabina Village. A yellow window stands here as well, perhaps the most important one along the cultural route being followed by all the yellow windows, one which serves as a kind of monument to the great sense of humour of the people of Võru. This is evidenced by the fact that the men of Tabina Village could not wrap their heads around the fact that this foreign journal did not deem Lindora Village to be worthy of a yellow window, despite it being the site of the oldest and most famous fair held in Estonia, and that it lies alongside their highly scenic lake. Shaking their heads in disbelief at this omission, the men built a window of their own!

A map of Estonia with its administrative regions outlined in black. The Võru linn region is highlighted in green, and the text "Võru linn" is written in green below it.

Mõisa Ait Pubi ja külalistemaja

Jüri 20c, Võru
 +372 5668 9049
 www.moisaait.ee
 info@moisaait.ee

70 | 30 | | | |

Jüri 17, Võru
☎ +372 785 8588
✉ info@pubi17.ee
f Pubi 17
🍴 170

Ränduri pubi

Jüri 36, Võru
 +372 786 8050
 info@randur.ee
 www.randur.ee
 80

Võrumaa Toidukeskuse söögisaal

L.Koidula 7, Võru
 +372 506 3338
 taimer@jaagumae.ee
 www.jaagumae.ee
 100

Kohvik Taevas

Katariina allee 6b, Võru
☎ +372 5667 8865
f Kohvik Taevas
@ info@aspic.ee

Soopärlí kohvik
 Kreutzwaldi 106, Võru
 ☎ +372 516 5631, 786 4707
 @ Soopärl
 @mihkli@hotmail.ee
 📍 57° 49.748 N, 27° 0.618 E

Georgi hotelli restoran "Postmark"

Jüri 38a, Võru
 +372 332 2221
 www.georgihotell.ee
 broneeringud@georgihotell.ee
 57° 50' 37" N, 27° 0' 7" E
 30-50 | 25 |

Club Capital

Vee 6, Võru
☎ + 372 5561 0490

Tamula Rannabangalo

Vee 4, Võru
☎ +372 527 2224
📍 Tamula Rannabangalo
📅 Ainult suvel/ only in summer

Spring Cafe Võru jazzklubi
Petseri 20 Võru
@ vorujazzklubi@gmail.com
f Võru Jazzklubi

Club Tartu

Fr.R Kreutzwaldi 15, Võru
☎ +372 509 9830
f Stedingu maja

+372 509 9830
Stedingu maja

Katariina allee 6B, Võru
☎ +372 5667 8865
f Allkorruse Ajamasin

Mäe 11, Võru
☎ +372 782 5960

Võru linn

KUHU MINNA? | WHERE TO GO?

Laste mängutoad / Children's playgrounds

Pätu Mängutuba, Räpina mnt 14, Võru

☎ +372 5887 3688
📍 Pätu mängutuba

Kratikeskus, Räpina mnt 12, Võru

☎ +372 526 7058
🌐 www.kratikeskus.ee

Mängusõbra Klubi, Piiri 2, Võru

☎ +372 5624 1953
🌐 www.mangusober.ee

OÜ Põnnipesa lastehoid/tunnihoid

Liiva 16a Võru
☎ +372 5672 9950

Vana-Võrumaa Kultuurikoda / Võru County Museum

Katariina allee 11, Võru

☎ +372 782 4479
📧 info@vorumuuseum.ee
🌐 www.vorumuuseum.ee

Vana-Võromaa kultuurikoda info- ja materjalirohke püsinäitus annab põhjaliku ülevaate Võrumaa asustamise aja algusest kuni 20. saj. keskpaigani. Kultuurikoda galeriis vahelduvad kunstinäitused, toimuvad õpitunnid Võromaa ajaloo ja kultuuripärandi teemadel. *A very interesting and informative permanent exhibition gives you a profound overview of Võru County from the Stone Age to the present day. In the exhibition halls the museum shows its collections and organises art and handicraft exhibitions as well as photo and book exhibitions*

Dr.Fr.R. Kreutzwaldi memoriaalmuuseum / Dr.Fr.R. Kreutzwald Memorial Museum

Fr. R. Kreutzwaldi 31, Võru

☎ +372 782 1798
📧 info@lauluisa.ee
🌐 www.lauluisa.ee

Võru linna ühes vanimas majas (1793) asuvas muuseumis, mis avati 1941. aastal, saab tutvuda Võru linnaarsti ja Eesti rahvuseepose Kalevipoeg koostaja Friedrich Reinhold Kreutzwaldi (1803-1882) elu ja loominguga. *The museum features the home of Friedrich Reinhold Kreutzwald (1803-1882), a physician and the founder of Estonian national literature, in Võru and gives a good overview of his activities. His living quarters reflect the interior design typical of the time; the garden house accommodates literary exposition*

Võru Linnagalerii/ Võru Town Gallery

Liiva 13, Võru

☎ +372 782 8745
📧 info@vorukannel.ee
🌐 www.vorulinnagalerii.ee

Võru Linnagalerii elavdab Võru kunsti- ja kultuurielu, tutvustab professionaalsel tasemel kunsti, korraldab näitusi ja näitus-müüke.

Võru Town Gallery focuses on promoting art and cultural activities in Võru, on introducing professional art and organising exhibitions and exhibition-sales.

Kunstisalong Avatud Ateljee/ Avatud Ateljee Art Studio

Jüri 26, Võru

☎ +372 508 7131
📧 rutijogi@gmail.com
🌐 www.rutiavatudateljee.ee

Salongis on müügil kõrgetasemeline eesti maal ja graafika, naha- ja puutooted, Aivar Rumvolti kõrgkuumuskeraamika tooted. Korraldatakse erinevaid kursusi: saab osaleda joonistamise, keraamika, ilukirja, paberkoite ja nahakursusel.

Studio sells great Estonian oil paintings and graphic art, high-class leather and wood goods and high temperature ceramics by Aivar Rumvolt. They organise different courses: you are welcome to sign up for pottery, calligraphy, binding or leatherwork classes.

Kultuurimaja Kannel / Kannel Cultural Centre

Liiva 13, Võru

☎ +372 782 8745
📧 info@vorukannel.ee
🌐 www.vorukannel.ee

Kultuurimaja Kannel teatrisaal mahutab 400 külastajat, kontserdisaal mahutab teatristiilis 290 kuulajat ning väike saal teisel korrusel kuni 120 inimest. Suvel, heade ilmade korral, saab korraldada koolitusi ja üritusi 1500 inimesele Kandle aias. Kultuurimajas Kannel tegutsevad Võru Linnagalerii, Võru Linnateater ja Kino Kannel.

Its theatre hall seats up to 400 people, concert hall will take up to 290 people in theatre style. There is also a smaller hall on the second floor for up to 120 people. In good weather events can be arranged for up to 1500 people in the centre's garden. The centre is home to the Võru Town Gallery, Võru Civic Theatre and the Kannel Cinema. Town Gallery, Võru Civic Theatre and the Kannel Cinema.

Skulptuur "Lustlik seapere" / Sculpture "Jovial Pig Family"

Emis koos seitsme põrsa ja kuldiga asub Jaagumäe talu peremehe Mart Timmi poolt rajatud Võrumaa Toidukeskuse ees. Skulptuuri autor on Tauno Kangro, pronksi valas Bruno Kadak. *A sculpture of a sow with seven piglets and a boar is located in front of Võrumaa Toidukeskus (The Food Centre of Võru County) that was opened in November 2012 by a local farmer, Mart Timmi. The author of the sculpture is Tauno Kangro.*

Katariina allee ja Katariina II skulptuur/ Katariina Alley and the sculpture

Võru linn asutati 1784. aastal Venemaa keisrinna Katariina II poolt. 2013. aastal läbis temanimeline allee põhjaliku renoveerimise, mille käigus asendati poolsada iidset puud uutega. *The town of Võru was founded in 1784 by the Russian Empkirderess Cathrine II. The alley that is named after her went under renovation in 2013, when fifty old trees were replaced with new ones.*

Karma antikvariaat/ antiquities

L.Koidula 14, Võru

☎ info@antiques.ee
☎ +372 503 1612
🌐 www.antiques.ee

Rikkalikuma väljapanekuga antiigipood Eestis. Asub Võru linna ühes vanimas (19. saj.) kivihoones. *One of the city's oldest brick-buildings, built in the 19th century. In the pre-war period(before 1941) the building housed "Võru Pank", the smallest bank in Estonia, and in the post-war period a subsidiary of the Savings Bank of the Soviet Union. Since 1996 the building has been one of Estonia's largest antique stores offering a copious selection of antiquities.*

Roosisaare sild ja muinasaja asulakoht / Roosisaare bridge (Rose island)

Roosisaare jalakäijate ripsild, mis on ühtlasi ka Eesti pikim ripsild(180 m), valmis 1998. aastal Tamula kirdekaldal umbes 5000 aastat tagasi asunud muinasaege asulakoha lähedale. *The archaeological excavations on the north-eastern shore of Lake Tamula indicate that this was the location of a Stone Age settlement dating back as far as 5 000 years. In 1998 a new bridge was built here for pedestrians. A beautiful view opens from the bridge to Lake Tamula and the town of Võru.*

Tamula rannapromenaad / Lake Tamula beach promenade

Pakub puhkevõimalusi nii linnaelanikele kui ka külalistele. *The 800 m long lakeside promenade offers various possibilities for leisure activities. A beloved outdoors venue for evening concerts in the summer.*

Kesklinna park / Town centre park

Renoveeriti 2005.aastal, arhitektid olid Ülle ja Urmas Grišakov. Lapsi kutsub lustima Kesklinna pargis asuv erinevate atraktsioonidega mänguväljak. *Renovated in 2005, architects Ülle and Urmas Grišakov. There are various new attractions in children's playground where kids can have lot of fun.*

Ekateriina kirik ja teemapark / Ekateriina church and themepark

Eesti Apostlik Õigeusu kirik. Klassitsistlikus stiilis kiriku pühitses 6. novembril 1804. aastal Riia arhimandrit Benedikt püha suurkannataja Ekaterina auks ja kirik kannabki tema nime. 2008. aastal taastati kiriku aed, kus on avatud piibli-teemaliste joonistuste vabaõhunäitus, autor Marje Ernits. *Estonian Orthodox Apostolic Church. The church was inaugurated on 6 November 1804 by Benedikt, the Archimandrite of Riga, in the honour of the Great Martyr of St. Catherine and named after her. This baroque structure was planned by M. Schons, a chief architect of the Livonian Province. In 2008 the church's garden was renovated, there is a bible-themed exhibition by illustrator Marje Ernits.*

Katariina kirik / Catherine's church

Luterlik kirik. Hoone sisseõnnistamisel 24.juulil 1793. aastal anti kirikule Katariina nimi linna asutaja Vene keisrinna Katariina II auks. *A Lutheran church. The Russian Empress Catherine II donated 28 000 silver roubles for the construction of the church. The consecration washeld on July 24, 1793 and the church wasnamed Catherine's Church.*

Piret Piilbergi linased riided / Piret Pilberg's linen store & salon

Tartu 31, Võru

☎ +372 5695 4005
📧 linasedriided@gmail.com
🌐 www.linasedriided.ee

Kauplus-salongist leiad laia valiku linaseid valmisriideid, kangaid, rahvuslikke paelu, pitse ja linikuid. *Store & salon in Võru town centre offers a wide range of linen clothes, fabrics, national folk costumes, table pieces and bags.*

Aila Näpustuudio

Jüri 19a, Võru

☎ +372 507 9920
📧 ailastuudio@gmail.com
📍 Aila Näpustuudio

Käsitöö- ja õmblusringid lastele ja noortele, kursused ja meisterdamise hommikud gruppidele. Käsitöönukkude müüginurk. *Sewing and crafts for children and young people, courses and master classes for groups. Handmade dolls for sale.*

Kunsti ja käsitöötarvete kauplus "Must Kass"/ Arts and Crafts Store

Tartu 25, Võru

☎ +372 782 1429
📍 Must Kass
Rikkalikus valikus ehted, kingitused, keraamikatooted, meened, kunstiesemed ja -tarbed. *Arts and Crafts Store sells jewellery, gifts, ceramics, souvenirs, art and art supplies.*

Aino Tambergi Kunstipood / Aino Tamberg's Art Shop

Jüri 33b, Võru

☎ +372 5560 4038
Võru linna peatänava äärses mõnuses sisehoovis asuvas Aino Tambergi Kunstipoes on müügil kohalike kunstnike ja käsitöömeistrite tööd – maalid, postkaardid, keraamika, meened. *Art Shop sells the work of artists and craftsmen from Võru County – paintings, post cards, pottery.*

Aaron Torm sepsed / Aaron Torm forgings

Jüri 39, Võru

📧 aaron@sepsed.ee
☎ +372 5666 4181
🌐 www.sepsed.ee

Stedingu maja / House of Steding

FR. R. Kreutzwaldi 15, Võru

☎ +372 509 9830
📍 Stedingu Maja
Kohvik-galerii ja kultuuripesa. *Cultural events and concerts.*

Võru Spordikeskus / Võru Sports Centre

Räpina maantee 3A, Võru

☎ +372 527 2278
📧 info@vorusportikeskus.ee
🌐 www.vorusportikeskus.ee

Kaasaegne spordikompleks, kus kõrvuti paiknevad spordihall ja staadion. Spordikompleksis on täismõõtmises kergetõustikuhall, pallimängude hall, judosaal, jõusaal, vajalikud abiruumid. *The sports centre features a full-size athletics hall, ball-game hall, judo hall and gym. In addition there are also necessary storerooms, locker rooms and showers. The sports centre is also accessible to people with physical disability. Next to the Võru Sports Centre there is a full-size stadium, where national and international competitions take place.*

Tenniseväljak / Tennis

Vee 4, Võru

☎ +372 783 0430

Võru Disc-golf rada / Disc-golf

Koreli park, Võru

☎ +372 782 8777

Kubija tervisespordikeskus / Kubija health trails and training area

Männiku 45, Võru

☎ +372 782 8777

Tuuletark

Tamula järv

📧 tuuletark@gmail.com
☎ +372 5333 1187
🌐 www.tuuletark.ee

Purjetamine Tamula järvel, sõit päikeseloojangusse

Sailing on Lake Tamula, trip to the sunset

SUPLUSKOHAD

Tamula järve rand

Kubija järve rand

 MAJUTUS | ACCOMMODATION

Kuningatalu Roosisaare küla, Võru vald ☎ +372 528 9100 ✉ silja@siljasport.ee 🌐 www.kuningatalu.ee 📍 57°50'42"N 26°58'35"E 🛏 8 🚗 30	Räpo Turismitalu Räpo küla, Võru vald ☎ +372 5193 4872 ✉ rapotalu@hotmail.ee 🌐 rapotalu.kuusit.ee/ 📍 57°47'22"N 27°6'22"E 🛏 6 🚗 30	Järvekalda Turismitalu Verijärve küla, Võru vald ☎ +372 514 7133 ✉ tonim@hotmail.ee 🌐 j-kalda.onepagefree.com 📍 57°48'21"N 27°3'36"E 🚗 🚶 🚲	Roosu talu Roosu talu, Sulbi küla, Sõmerpalu vald ☎ +372 505 5707 ✉ aivarrosenberg@gmail.com 🌐 www.roosu-talu.ee 📍 57°54'23"N 26°45'2"E 🛏 6 🚗 35	Mäe-Hargi turismitalu Mäe-Hargi, Hargi küla, Sõmerpalu vald ☎ +372 502 4017 ✉ aareholstein@gmail.com 📍 57°52'48"N 26°38'39"E 🛏 15
Hämsaare Puhketalu Meegomäe küla, Võru vald ☎ +372 516 1399 ✉ info@hamsa.ee 🌐 www.hamsa.ee 📍 57°48'24"N 27°1'20"E 🛏 6 🚗 20	Karikakra kodumajutus Karikakra 11, Kose, Võru vald ☎ +372 5560 5801 ✉ pr.kangro@gmail.com 📍 57°48'31"N 27°2'16"E 🛏 2 🚗 4	Side Suvila puhkemaja Palometsa küla, Võru vald ☎ +372 5663 9309 ✉ sidesuvila@gmail.com 🌐 www.sidesuvila.ee 📍 57°48'11"N 27°5'40"E 🛏 7 🚗 18	Parksepa hostel Tehnika 9, Parksepa, Võru vald ☎ +372 785 0202, +372 5394 5421 📍 57°54'33"N 26°59'9"E 🛏 3 🚗 10	Varese külalistemaja Varese küla, Sõmerpalu vald 🌐 www.varese.ee ✉ varesekohvik@gmail.com ☎ +372 516 5309 📍 57°52'23"N 26°48'29"E 🛏 6 🚗 20
Lebola Puhkemaja Kasaritsa küla, Võru vald ☎ +372 5694 5806, +372 5611 0627 ✉ lebola.puhkemaja@gmail.com 🌐 www.lebola.eu 🛏 2 🚗 9	Roosisaare puhkemaja Roosisaare küla, Võru vald ☎ +372 523 7678 ✉ info@roosisaare.ee 🌐 www.roosisaare.ee 📍 57°50'42"N 26°56'58"E 🛏 5 🚗 10	Kütioru Puhkekeskus Kolareino küla, Võru vald ☎ +372 782 9105, +372 528 6240 ✉ info@kytiorg.ee 🌐 www.kytiorg.ee 📍 57°47'37"N 27°7'34"E 🛏 8 🚗 10	Tammemetsa turismitalu Sika küla, Võru vald ☎ +372 5674 9942 🛏 3 🚗 6	Tammemetsa turismitalu Sika küla, Võru vald ☎ +372 5674 9942 🛏 3 🚗 6
Liblikaaia Villa Umbsaare küla, Võru vald ☎ +372 5800 0346 ✉ info@liblikaaed.ee 🌐 www.liblikaaed.ee 📍 57°49'03.7"N 27°05'56.4"E 🛏 3 🚗 11	Võhandu Puhkekeskus Kirsi talu, Kääpa küla, Lasva vald ☎ +372 5330 5452 🌐 www.vohandukamping.ee ✉ kirsi@estpak.ee 📍 57°52'6"N 27°7'46"E 🛏 72 🚗 6 🚶 1000 🚲 10 📶 🚰 🚽 🚿	Kalijärve Puhkemaja Talve, Voki-Tamme küla, Lasva vald ☎ +372 5698 0100 🌐 www.kalijarve.ee ✉ diana@catlantic.eu 📍 57°51'14"N 27°8'53"E 🛏 1 🚗 4		

TERVIS PUHTAST LOODUSEST!

HEALTH FROM PURE NATURE!

Puhka kauni Võrumaa looduse ja ilusa männimetsa keskel!

Forget your daily worries and rejuvenate in Southern Estonia!

- Hotell / Hotel
- Spa- ja saunakeskus / Spa and sauna centre
- Spaahoolsused / Treatments
- Restoran / Restaurant
- Nõupidamised / Seminars
- Unekliinik / Sleep Clinic

Puhkusepakett alates
Vacation packages from

45€

Kõik paketid ja pakkumised
All packages and offers at

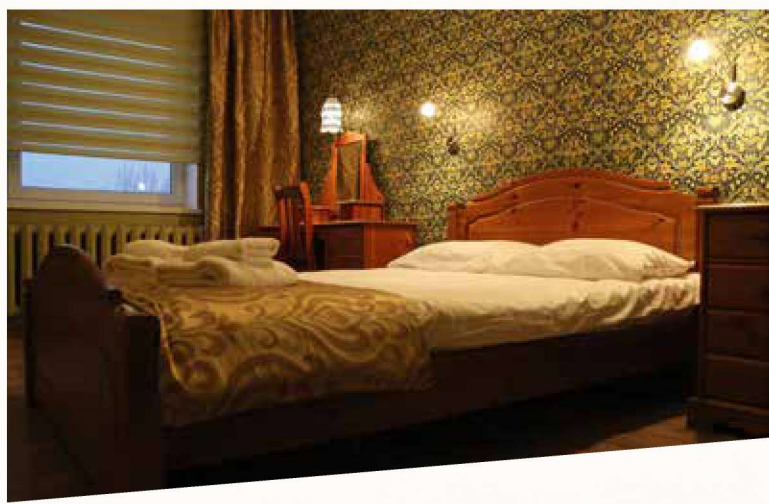
www.kubija.ee

KUBIJA
HOTELL-LOOUISSPAA

Männiku 43A, Võru • Tel +372 504 5745
info@kubija.ee • www.kubija.ee

MAJUTUS • ACCOMMODATION

UMA KUUP

KÜLALISKORTERID
APARTMENTS
KOIDULA 6 • VÕRU

👤

👤👤

👤👤👤

👤👤👤👤

23€
38€
54€
64€

WWW.UMA.EE
+372 528 0780

Võru vald | Lasva | Sõmerpalu

KUHU MINNA? | WHERE TO GO?

August Teppo Löötsamuseum / August Teppo's Concertina Museum

Loosu küla, Võru vald
☎ +372 513 5350
✉ info@lootsatalu.ee
🌐 www.lootsatalu.ee
📍 57°52'57"N 26°59'49"E

Kirumpää linnuse varemed / Ruins of Kirumpää Castle

Kirumpää küla, Võru vald
✉ voru@visitestonia.com
☎ +372 782 1881
📍 57°51'48"N 26°59'22"E
Esimesed kirjalikud andmed Kirumpää linnuse kohta pärinevad aastast 1322, mil Leedu vürst Gediminas selle purustas. Linnust on korduvalt rünnatud, purustatud ja taas üles ehitatud, lõplikult hävis ta Vene-Rootsi sõjas 1656. *The first written record about Kirumpää Castle is from 1322, when Gediminas, Grand Duke of Lithuania, destroyed it. The castle has been attacked, destroyed and rebuilt many times and it was finally destroyed in the Russo-Swedish war in 1656.*

Veemäe puhkepark / Veemäe Snowhill

Meeliku küla, Võru vald
☎ +372 517 1703
✉ info@puhkepark.ee
🌐 www.puhkepark.ee
📍 57°47'3"N 27°0'10"E
Sportlik meelelahutus, snowtubing

Väimela mõisakompleks ja park / Väimela Manor and Park

Pärna tee 10, Väimela alevik, Võru vald
✉ voru@visitestonia.com
☎ +372 782 1881
📍 57°53'34"N 27°1'5"E
Väimela mõisat on esmakordselt mainitud juba 1590.a. Peahoone praegusel kujul on aastast 1952. Mõisa kõrvalhoonetest on säilinud endine rehepeksuhoone, piiritusevabrik, moonakate karjalaut, moonakate elamu, lüpsilaut, puidutöökoda, ait-kuivati, heinaküün, küün ja meierei. Viimane mõisnik oli Bernhard von Loewen. *Väimela Manor was first mentioned already in 1590, but the current main building is from 1952. The threshing building, distillery, farmhands' barn, farmhand's house, milking parlor, woodworking shop, granary and grain dryer, hay barn, barn and dairy have been preserved. Bernhard von Loewen was the last squire.*

Orav Rattas OÜ

Võru vald
Postiaadress: Jüri 31, Võru 65610
☎ +372 506 8377
✉ sixteen@hotmail.ee
🌐 www.okvoru.ee
Aktiivsed sportlikud tegevused looduses. Seikluskoolitus, seiklusmatkad, orienteerumine. / Athletic activities in nature.

Võru Paintball

Illuse talu, Kasaritsa küla
Võru vald
☎ +372 5656 7853
📍 57°47'02"N 27°02'02"W

Verijärve maastikukaitseala / Verijärve landscape

Verijärve küla, Võru vald
✉ voru@visitestonia.com
☎ +372 782 1881
Kaitseala on loodud järsuveerulise ürgoru ja selles asuva Verijärve kaitseks. Maastikukaitsealal on 1 km pikkune õpperada. *It was created to protect the lake and the steep-sided ancient valley in which it is situated. The landscape protection area has a nature studies trail measuring 1 km.*

Postitee / Postal road

Vana Võru-Tartu mnt
✉ info@postitee.ee
🌐 www.postitee.ee
Sajandeid samadel radadel loogelnud teejoont palistavad kenad loodusvaated ja matkarajad; rikkalikust ajaloost pajatavad teetähised, kõrtsiasemed ja vanad sillad. *Road that has winded on the same route for centuries is lined with beautiful scenery and hiking trails; historic road marks, inn sites and old bridges.*

Roosu talu kanuumatkad / Canoeing trips on Roos Farm

Roosu talu, Sulbi küla, Sõmerpalu vald
🌐 www.roosu-talu.ee
✉ ragnarrosenberg@gmail.com
📍 Roos Talu
☎ +372 510 2331
📍 57°54'30"N 26°45'6"E
Roosu talu pererahvas korraldab kanuumatku korrastatud Võhandu jõe osas, mida tuntakse ka Pühajõe nime all. Matkal läbitakse kärestikulisi ja tasasema vooluga lõike, enne matka viiakse läbi instruksioon ning tutvustatakse jõe ääres asuvaid vaatamisväärsusi. *Roosu Farm organises canoeing trips on the well-tended part of the Võhandu River, also known as Pühajõe River. The trips take you through both rapids and calmer waters, with the people on the farm instructing you beforehand and pointing out interesting sights on the riverside along the way.*

Roosu talu laagrid ja seminarid

Roosu talu, Sulbi küla, Sõmerpalu vald
☎ +372 505 5707
🌐 www.roosu-talu.ee
📍 Roos Talu
✉ aivarrosenberg@mail.com
📍 57°54'30"N 26°45'6"E
Pakume ruume laagrite ja seminaride läbiviimiseks. Võimalus telkida. *Camps and seminars at Roos Farm. Premises in which to organise camps and seminars. Camping site.*

Väimela Tall / Väimela Stables

Lapi tee, Väimela, Võru vald
☎ +372 526 0297
🌐 www.klairerannamets.fie.ee
📍 Ratsutamine

Väimela Tervisekeskus / Väimela Leisure Centre

Matussaare tee 2, Väimela, Võru vald
15.09-31.04 E-R 10-22, L, P 11-21. Piletite müük lõpeb tund enne sulgemist.
☎ +372 787 4247
✉ ujula@voruvald.ee
🌐 www.vaimelatk.ee
📍 Väimela Tervisekeskus
📍 57°53'25"N 27°0'41"E
Ujula, lastebassein, squash, lauatenis, jõusaal, saunad, staadion, laste sünnipäevad

Tamula Tallid / Tamula Stables

Vana-Nursi tallid, suvel Eha talu, Rõuge
☎ +372 504 8621
✉ tamulatalid@gmail.com
🌐 www.tamulatalid.ee
📍 57°46'58.7"N 26°56'01.6"E

Energy Smart päikesepark / Energy Smart solar park

Keema küla, Sõmerpalu vald
🌐 www.energysmart.ee
✉ viido.polikarpus@energysmart.ee
☎ +372 515 8125
Näidisprojekt- päikeseenergiast elektritootmine. / The pilot park will correlate the calculated potential of solar energy electricity production with real production data.

Lasva klavertreppiga veetorn / Lasva Water Tower Gallery

Torni tee 2, Lasva küla, Lasva vald
☎ +372 5193 6948
🌐 www.lasva.ee
✉ silja@lasva.ee
📍 15. mai kuni 15. september
📍 57°51'49"N 27°10'46"E
Lasva vana veetorni eripäraks on ainulaadne muusikat tegev klavertrepp. Mõõda klavertreppi torni tõustes saad mängida treppklaverit ja alla tulles kuuled imepäraseid helisid. *The old Lasva Water Tower is home to a gallery where you can get to know the history of the Lasva area and enjoy photo and art exhibitions. A unique attraction in the water tower is its musical piano staircase, which plays different sounds as you step on the stairs going up to the tower*

MTÜ Osula Külaselts

Osula, Sõmerpalu vald
🌐 www.osula.ee
✉ osula.kulaselts@gmail.com
📍 MTÜ Osula Külaselts
Giiditeenus Sõmerpalu valla kultuuri-ja ajalooradadel, fotopiknikud, sportlikud sünnipäevapaketid. / Guided tours along Sõmerpalu's history trails, showing you its culture, along with photography picnics, and sporty birthday packages.

Võhandu puhkekeskus / Võhandu holiday village

Kääpa küla, Lasva vald
☎ +372 0533 0545
🌐 www.vohandukamping.ee
✉ kirs@estpak.ee
📍 suveperiood 1.05-30.09
📍 57°52'6"N 27°7'46"E
Kanuumatkad Võhandu jõel, 20 km kuni 36 km koos transpordi ja toitlustamisega *Canoe trips on the river Võhandu, 20 km to 36 km with transport and catering*

Võru vald | Lasva | Sõmerpalu

Küti Mäeveski

Noodasküla küla, Lasva vald

www.lasva.ee

silja@lasva.ee

+372 508 4251

Kokkuleppel omanikuga

57°48'24"N 27°9'40"E

Küti Mäeveski on üle-eelmisest sajandist pärit töökorras veski, mille töötamist ja sisustust on võimalik nautida omaniku kohalolekul.

Küti Mäeveski is a running mill from the past century.

Palvemaja talu küülikukasvatus / Palvemaja Farm

Osula küla, Sõmerpalu vald

+372 511 2609

www.palvemajatalu.eu

endelleius@hotmail.ee

57°52'50"N 26°49'42"E

Räägime küülikukasvatusest ja tutvustame küülikutõugusid, küülikunahast käsitöö õpitoad. Talu pakub degusteerimiseks ja kaasaostuks maitsvat küülikuliha otse kodust.

Talks about hare farming and introducing hare breeds, plus hareskin handicraft workshops. The farm offers delicious home-grown hare meat for tasting and also to purchase.

Haanjamatkad

Lauga talu, Voki-Tamme küla, Lasva vald

info@haanjamatkad.ee

+372 511 4179

www.haanjamatkad.ee

57°51'26"N 27°8'31"E

Kanuumatkad Võhandu ja Ahja jõel. Parvematkad 10 kohalise kummiparvega. Rattamatkad, jalgsimatkad, seiklusmatkad, kõiega laskumine Munamäe tornist.

Canoe trips on the Võhandu and Ahja rivers. Go rafting in a rubber raft made for ten people. Bicycle trips, hiking, adventure trips, climbing a rope down the Munamäe tower. Canoe and bicycle rentals. Equipment delivery to your location.

Tilgo-Jaani talu / Tilgo-Jaani Farm

Mäeküla, Sõmerpalu vald

+372 5907 9494

Mäeküla enduroklubid

Harrastajatele avatud 4 km pikkune enduro rada. / Enduro trail for enthusiasts, 4 km.

Tuti talu / Tuti Farm

Rummi küla, Sõmerpalu vald

reetkaar@gmail.com

+372 5620 8739, +372 521 2403

Võimalus õppida erinevaid käsitööliike. Enduro krossirada harrastajatele.

Adrenalin Arena

Kooli tänav, Sõmerpalu alevik

Sõmerpalu vald

www.adrenalinarena.ee

info@adrenalinarena.ee

+372 509 8816

57°51'17"N 26°50'21"E

Võrumaal Sõmerpalus asub Euroopa suurim statsionaarne motokrossi sisehall Adrenalin Arena, mis pakub aastaringset soodsaid ning mugavaid treening- ja võistlustingimusi sportlastele, harrastajatele ja entusiastidele. Sõmerpalu in Võru County is home to Europe's biggest stationary indoor motorcross hall, the Adrenalin Arena, which provides reasonably priced and comfortable year-round training and competition facilities for professionals, amateurs and enthusiasts alike.

Pruuli-Kaska talu / Pruuli-Kaska Farm

Liiva küla, Sõmerpalu vald

+372 529 5778

Pruuli-Kaska Viinamarjatalu

siim.suurkyla@gmail.com

Eestis kasvatatud maheda viinamarju ja istikuid. / Estonian-grown organic grapes and cuttings.

Kütiõru Puhkekeskus /

Kütiõru Recreation Centre

Koloreino küla, Võru vald

+372 782 9105, +372 528 6240

info@kytiorg.ee

www.kytiorg.ee

57°47'37"N 27°7'34"E

Matkarajad, mäesuusatamine.

Ridali Lennuklubi /

Ridali Gliding Club

Raiste küla, Võru vald

+372 506 5573

info@purilend.ee

www.purilend.ee

57°56'34"N 26°58'40"E

Roosisaare surfiklubi /

Roosisaare Surf Club

roosisaaresurfiklubi@gmail.com

roosisaaretulevik.planet.ee

Rattajaan

Pärna tee 2, Väimela, Võru vald

+372 509 4708

www.rattajaan.telemedia.ee

57°53'37"N 27°0'56"E

Jalgrataste remont, hooldus ja müük. Bicycle repair, maintenance and sales

Tõutsimäe külatähetorn ja päikesekell / Tõutsimäe village observatory and sundial

Listaku küla, Lasva vald

Võru Räpina tee 8. kilomeetril

+372 504 0576

folklore.ee/tagused/nr7/ttsi.htm

helileet@gmail.com

Kokkuleppel omanikuga

57°54'59"N 27°10'31"E

Saate vapustava elamuse augustikuu õhtutel, vaadeldes vaateplatvormil teleskoobiga taevatähti. Ainulaadne Euroopas.

Experience a breath-taking sight in the August evenings when you use the telescope on the platform to observe the stars in the sky. Unique in Europe.

TOITLUSTUS | CATERING

Hämsa körts

Hämsaare talu, Meegomäe küla

Võru vald

+372 516 1399

info@hamsa.ee

www.hamsa.ee

57°48'32"N 27°1'44"E

70 ettetellimisel

Väimela bistroo

Väimela, Võru vald

+372 787 4344

bistroo@arke.ee

www.karni.ee/bistroo

57°53'31"N 27°0'37"E

150 + 30

Kohvik Ampsula

Nurme 1-1, Sõmerpalu alevik

+372 5306 0840

juta.valli@gmail.com

Võhandu Puhkekeskus

Kirsi talu, Kääpa küla, Lasva vald

www.vohandukamping.ee

kirsi@estpak.ee

+372 5330 5452

57°52'6"N 27°7'46"E

< 60 ettetellimisel

Varese külalistemaja kohvik

Varese küla, Sõmerpalu vald

www.varese.ee

varesekohvik@gmail.com

+372 516 5309

57°52'23"N 26°48'29"E

50

Sulbi kohvik

Sulbi küla, Sõmerpalu vald

humalajook@gmail.com

+372 5684 7042

Roosu talu

Roosu talu, Sulbi küla, Sõmerpalu vald

+372 505 5707

aivarrosenberg@gmail.com

www.roosu-talu.ee

FB roosutalu

57°54'23"N 26°45'2"E

ettetellimisel - 60+80+100

Metsakohvik

Lõuna-Eesti Haiglas

Meegomäe küla, Võru vald

+372 786 8576

info@metsakohvik.ee

www.metsakohvik.ee

57° 48' 32.364. 26° 59' 50.503

www.loodusegakoos.ee

RMK Verijärve matkarada 1 km

Raja alguspunkt Võru-Luhamaa maantee ääres, Aiandi bussipeatusest umbes 600 m (parkimine 200 m edasi) Vastseliina poole.

RMK Võlsi metsarada 5 km

Raja alguspunkt Võru linnas. Kreutzwaldi tänavalt keerata Võlsi teele ning sõita üle raudtee umbes 2,3 km kuni infotahvlini.

Paidra matka- ja kepikõnnirada 3 km, 5 km, 7 km

Radade alguspunkt Paidra järve RMK lõkkekoha juures.

Lasva-Kääpa kergliiklustee 5 km

Jalg- ja tõukeratas, rullikud, jooks, kõnd

57°51'22"N 27°9'39"E.

RMK Kütiõru matkarada 9,6 km

9,6 km pikkune rada algab Kütiõru mäesuusakeskuse lähedal olevast parklast. Rada on väga vaheldusrikas, maastik küllaltki järsk ja raske.

RMK Kütiõru väike matkarada 2,8 km

Kütiõrus olles saab valida pikema matkaraja (9,6 km) kõrval läbimiseks ka lühema, umbes 2,8 km pikkuse matkaraja. Rada algab Kütiõru mäesuusakeskuse lähedal olevast parklast.

Lasva matka ja kepikõnnirada Kotkapalus 1,5 km

Raja algus Pindi kiriku juures Lasva külas.

LÖKKEKOHAD

www.loodusegakoos.ee

RMK Kublitsa lõkkekoht

Kublitsa järve ääres

RMK Verijärve lõkkekoht

Verijärve ääres

RMK Kütiõru lõkkekoht

Kütiõru suusakeskuse ja parkla lähedal

PUHKEKOHAD

www.loodusegakoos.ee

RMK Kubija puhkekoht

Meegomäe küla, Võru vald

RMK Verijärve puhkekoht

Kose alevik, Võru vald

Järvere park

Sõmerpalu vald

Sulbi puhkekoht

Sõmerpalu vald

SUPLUSKOHAD | SWIMMING

Kanariku järve supluskoht

Parksepa alevik, Võru vald

Mäe järve supluskoht

Väimela alevik, Võru vald

Valgjärve supluskoht

Kose alevik, Võru vald

Verijärve supluskoht

Kose alevik, Võru vald

Vagula järve supluskoht

Roosisaare küla, Võru vald

Lasva järve rand

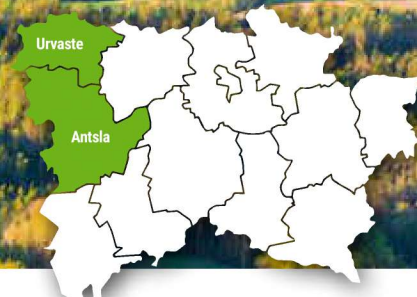
Lasva küla keskkohas

Võhandu jõe supluskoht

Kääpa küla keskkohas

Paidra järve supluskoht

Paidra külas RMK lõkkekoha juures

2 | 8 | P | [Swimming] | [Fire] | [Boating]

A photograph of a two-story building with a dark roof and light-colored walls, identified as the 'Brewery'. The building has several windows and a central entrance. A sign above the entrance reads 'Brewery'. The building is surrounded by trees and a paved area.

6 | 15 | | | | | |
 | 5-6 | | | |

 20 | 80 | | s.400/t.70+20 |
 20+50 | | | | | |

Raagi kinnistu, Kollino küla
 ☎ +372 527 2282
 📍 Antsla Jahikeskus
 ✉ antsla.jahikeskus@gmail.com
 Seminariruumid ja ürituste korraldamine. / Seminar rooms and opportunities for organizing concerts.

Pokukoda, Rebaste küla, Kanepi vald,
Põlva maakond

 +372 5342 5054

 www.pokumaa.ee

 info@pokumaa.ee

 57°56'32"N 26°35'9"E

Pokumaa teemapark Võrumaa ja
Põlvamaa piiril on loodud Edgar Valteri
"Pokuraamatu" ja selle nimegetelaste
ainetel. Pokude looduslikud prototüübid
on tarnamättad. Pokumaal korraldatakse
erinevaid üritusi ja teemapäevi, Poku-
kojas saab meisterdada ja mängida.

*The Pokuland theme park on the borders
of Võru and Põlva Counties was created
after a children's book Pokumaa by
Edgar Valter and after its main charac-
ters – Pokus. The prototypes of Pokus in
nature are sedge tussocks.*

Ähijärve küla, Antsla vald
Teabepunktist saab infomaterjale
Eesti rahvusparkide, kaitsealade ja
RMK puhkealade kohta. Samuti saab
infot piirkonna huviväärsuste, looduses
liikumise võimalust, majutus- ja toitlus-
tusasutuste kohta. Interneti kasutamise
võimalus ja meenete müük.

RMK Mäekonnu vaatetorn
Mähkli külas.

Urvaste | Antsla

TOITLUSTUS | CATERING

Kohvik Kindel koht

Jaani 7, Antsla
☎ +372 5373 6317 / +372 785 5595
📍 Kindel Koht
✉ kindelkoht@hot.ee
📍 57°49'39", 26°31'35"

🕒 80 | 🍷 80 | 🍷 80 | 🍷 80 | 🍷 80 | 🍷 80 | 🍷 80

Roosiku šokolaadi- ja jäätisekohvik

Lepistu kool, Roosiku küla, Antsla vald
☎ +372 513 7663
🌐 www.roosiku.ee
✉ kohvik@roosiku.ee
📍 57°44'25.482", 26°42'17.183"

🕒 25 | 🍷 30 | 🍷 80 | 🍷 80

Piljard & Pub

Jaani 6, Antsla
☎ +372 5664 4355 +372 5648 8188
✉ anne.daniel@mail.ee
📍 57°49'43", 26°31'36"

🕒 80 | 🍷 30 | 🍷 80 | 🍷 80

Vahtrasalu kohvik

Pihleni küla, Urvaste vald
☎ +372 5346 3942
✉ marje35@hotmail.ee
📍 57°54'17.3"N 26°32'09.2"E
Toitude ettevalmistamise võimalus.

🕒 20 | 🍷 10 | 🍷 10 | 🍷 10

Uhtjärve Ürgoru Nõiariik

Uhtjärve küla, Urvaste vald
☎ +372 5333 2253
🌐 www.noiaariik.ee
✉ info@noiaariik.ee
📍 57°53'24"N 26°35'6"E
ette tellides suvehooajal

🕒 400 / t.70+20 | 🍷 10 | 🍷 10 | 🍷 10 | 🍷 10

Veski Pubi

Veski 10, Antsla
☎ +372 521 5290
🌐 www.euroveski.ee
✉ info@euroveski.ee
📍 57°49'52"N 26°31'41"E

🕒 40 | 🍷 15 | 🍷 40 | 🍷 40 | 🍷 40 | 🍷 40

www.liikluslinn.ee

LIIKLUSLINN VÕRUMAAAL / TRAFFIC CITY

- liikluslinn
- jalgrattalinn
- tuubimägi
- karussellid
- F1 rada
- kohvik
- city traffic
- city bike
- tube mountain
- carousel
- F1 track
- catering

Uue-Antsla, Urvaste vald • +372 53332253 • info@noiaariik.ee

Laste Lõunamaa Ühispilet

Joint ticket to kids Summer Trip

Eesti Maantee-Museumi perepilet
Estonian Road Museum family ticket

Pokumaa teemapargi perepilet
Pokumaa theme park family ticket

Nõiariigi Liikluslinna 10 žetooni
Witch's Country Traffic City to chips

Kubija spa- ja saunakeskuse perepilet
Kubija Spa and Sauna Center family ticket

NB!

Perekaardi esitamisel laieneb perepilet kõigile lastele vanuses 3-10.a.
With family card the family ticket applies to all children aged 3-10.

f Laste Lõunamaa

VASTSELIINA PIISKOPILINNUS

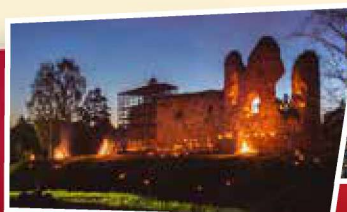
VASTSELIINA CASTLE

Tere tulemast keskaega! Welcome to the middle ages!

- Keskaja teemapark
- Keskaeg ja linnuselugu
- Pühapaik
- Ajarännakud linnuserahvaga
- Haridusprogrammid, õpitoad
- Keskaegsed pidusöögid
- Kontserdid ja etendused
- Palverändurite maja alates 2018

- Medieval theme park
- Medieval stronghold and history of the castle
- The sacred place
- Group tours
- Educational programs and workshops
- Medieval dinner and parties
- Outdoor and indoor concerts
- Pilgrimage museum in 2018

Vana-Vastseliina, Võrumaa
www.vastseliinalinnus.eu • kojaulem@vastseliina.ee
Tel. +372 5330 5089

Vastseliina | Meremäe

KUHU MINNA? | WHERE TO GO?

Vastseliina Piiskoplinnuss / Vastseliina Episcopal Castle

Vana-Vastseliina küla, Vastseliina vald
🌐 www.vastseliinalinnus.ee
✉ kojaulem@vastseliina.ee
☎ +372 5330 5089
📍 57°43'45"N 27°21'40"E
Vastseliina linnuses on keskaegne pühakoht, mis ootab nii palverändureid kui muid matkajaid. Linnuse peamajas on elamuskeskus, kus põneva väljapaneku ja lustlike ringkäikude vahendusel saab tutvuda keskaegse elu-oluga rüütlirelvadest naljakate lauakommeteni. Suvel ja ettellimisel on avatud linnuse kõrts, mis pakub keskaja köögist inspireeritud roogasid. 2018.a valmiv Palverändurite maja tutvustab palverännu ajalugu. Käsitöötarest saab osta kohalikke meeneid. Linnuserahvas ootab Sind! A medieval holy site in Vastseliina Castle welcomes both pilgrims and ordinary wanderers. In castle's main house operates a medieval experience center with exciting medieval themed exposition and amusing guided tours. Castle's Tavern is open in summer or if preordered, offering decent dishes inspired by medieval kitchen. Pilgrims' House will open its doors within 2018 an there the life of medieval pilgrims can be experienced. Handicraft shop has a good choice of local souvenirs. You are the most welcome!

Obinitsa Muuseum / Seto Museum

Obinitsa küla, Meremäe vald
🌐 www.obinitsamuuseum.ee
✉ muuseum@meremae.ee
☎ +372 785 4190, +372 529 8643
🕒 T - L kella 10-17
📍 57°48'35"N 27°26'34"E

Kaldala Mahetalu / Kaldala Organic Farm

Vana-Vastseliina küla, Vastseliina vald
🌐 www.kaldala.com
✉ joosep.tikk@gmail.com
☎ +372 5342 3346
Suvisel hooajal teeme koostööd Vastseliina linnusega - pakume ratsutamist ja vankrisõitu linnuse varemete kõrval. Hooajaväliselt on võimalik ette tellida saani- ja vankrisõitu ning ponisõitu üritustel. / In the summer season, we work with Vastseliina Castle. You can go horse riding or ride in a horse-pulled carriage next to the ruins of the castle. During the off-season period, sleigh and horse carriage rides and pony riding can be pre-booked for events.

Meremäe vaatetorn / Meremäe viewing tower

Kalatsova küla, Meremäe vald
📍 57°44'20"N 27°25'22"E
Meremäe sindlikatustega vaatetornist avaneb imeline vaade ümbrusele. Torni vaateplatvorm on merepinnast 222 m kõrgusel. Selge ilmaga võib näha vaatetornist suuremat osa Setomaa, Petseri kloostri kuldset kuplit ja Pihkva järve. A top Meremäe hill is a shingle-roofed viewing tower which enjoys amazing views over the surrounding area. The tower stands 18 metres high, while the viewing platform is 234.5 metres above sea level. From the top of the tower you can see all the way to the Setu region, the domes of Pechory convent and Lake Pihkva.

Kolotsi Talu kitsekasvatus / Kolotsi Goat Farm

Voki küla, Vastseliina vald
🌐 www.kolotsi.ee
✉ merle@kolotsitalu.ee
☎ +372 5333 8895
Kolotsi mahetalus on 35 kitse, kelle piimast valmistatakse juustu. Talu külastades saab näha kitsi ja osta juustu. Huvilistele korraldame juustutegemise õpitubasid. The organic farm at Kolotsi is home to 35 goats, and their milk is used to make cheese. Visitors get to meet the goats and have the chance of buying some extremely tasty cheese. Cheese-making workshops are also organised.

Seto Ateljee-Galerii Hal'as Kunn / Seto Studio-Gallery

Obinitsa küla, Meremäe vald
🌐 www.setokunst.ee
✉ evar.riitsaar@gmail.com
☎ +372 511 7361
📍 57°48'36"N 27°26'19"E
Galeriimajas asub ajalooliste seto ehete valmistamise ateljee, tegutseb paku- ja siiditrukikoda ning valmivad Seto mustritega tapeedid ja tekstiilid. Ajaloolises kaupluseruumis on kunsti ja käsitöö müük. The gallery house has a studio making historic Seto jewelry and a workshop for block and silk screen printing. Tapestries and textiles decorated with Seto patterns are also made there. An exhibition sale of arts and crafts is open in the historic shop.

Adrenalin Park Juraski / Juraski Park

Juraski küla, Vastseliina vald
🌐 www.juraskipark.ee
✉ vello@juraskipark.ee
☎ +372 5647 3584
Juraski Pargis on ideaalne maastik hõljukiga sõitmiseks. 20 hektarilisel maa-alal saab rentida ühe meie 5-st hõljukist Tornado MAD-81. Samuti võib tulla meie radadele sõitma oma hõljukiga. Oodatud on ka suuremad grupid, et ühiselt positiivset meeleolu nautida. Juraski Park provides an ideal landscape through which to ride a hovercraft. We rent out a total of five Tornado MAD-81 hovercraft, which can be taken for a ride around the twenty hectare area. You can also ride your own hovercraft in the park

Tobrova Tsässon

Tobrova küla, Meremäe vald
🌐 www.obinitsamuuseum.ee
✉ obinitsamuuseum@setomaa.ee
☎ +372 529 8643
📍 57°44'20"N 27°25'22"E
Tsässon on setode pühakoda, mille nimetus lähtub kas pühakust või usu-pühast ja on praeguseni tihedalt seotud säilinud usukombestikuga. Hästi säilinud tsässon on ehitatud 1932.a ning selle välisilme ei ole tänaseks eriti palju muutunud. / Tsässon is a special type of Seto church which has received its name from a saint or a religious holiday and is still very important for the religious traditions that have survived the test of times. The well-preserved Tsässon was built in 1932 and its exterior has remained nearly unchanged.

TOITLUSTUS

Vastseliina linnuse kõrts / Vastseliina Castle's tavern

Vana-Vastseliina küla, Vastseliina vald
🌐 www.vastseliina.eu
✉ kojaulem@vastseliina.ee
☎ +372 5330 5089
📍 57°43'45"N 27°21'40"E
🕒 juuni-august iga päev
📞 60
Keskaegsed pidusöömingud gruppidele alates 15 inimesest ettellimisel.

Iti Leeväkiük

Obinitsa Külakeskuses, Meremäe vald
🌐 iti.ee
✉ leivavabrik@gmail.com
☎ +372 5193 5090
Kohalikust toorainest leiva- saiatooted. Gruppidele toitlustamine ettellimisel.

Seto reSto

Kalatsova küla, Meremäe vald
🌐 www.setotalu.ee
✉ seto@setotalu.ee
☎ +372 516 1941
📍 57°44'28"N 27°25'48"E
Seto söögid, kohalik mahetoitu. Gruppi-dele ettellimisel. / Home-made bread using local raw materials.

Taarka Tarõ Kõõgikõnõ

Obinitsa küla, Meremäe vald
🌐 www.taarkatare.com
✉ rieka@taarkatare.com
☎ +372 5620 3374
📍 57°48'38"N 27°26'25"E
Seto söök ja jook. Gruppidele ettelimisel. / Traditional Seto dishes, local organic food

Piusa Ürgoru Puhkekeskus / Piusa Ürgorg (Primeval Valley) Holiday Complex

Väiko-Härmä küla, Meremäe vald
✉ info@puhkemaja.ee
☎ +372 528 9134
📍 57°46'30"N 27°22'0"E
Talutoitu. Gruppidele toitlustamine ettellimisel. / Farm food. Catering for groups (only when booked in advance).

RMK Lindora lõkkekoht

Lindora küla

RMK Make lõkkekoht

Piusa jõe kaldal

RMK Kirikumäe lõkkekoht

Kirikumäe järve ääres

RMK Härmä lõkkekoht

Piusa jõe kaldal

MAJUTUS | ACCOMMODATION

Kirikumäe matkamaja ja kämping

Kirikumäe küla, Vastseliina vald
🌐 www.kirikumae.ee
✉ info@kirikumae.ee
☎ +372 508 4264
📍 57°41'8"N 27°15'16"E
📞 2 | 🛏 8 | 🚶 10 | 📶 | 🚰 | 🚽 | 🚿

Vasekoja Puhkekeskus

Sireli-Vasekoja, Möldri küla Vastseliina vald
🌐 www.vasekoja.ee
✉ info@vasekoja.ee
☎ +372 503 8056
📍 57°44'40"N 27°20'55"E
📞 10 | 🛏 20 | 🚶 2 | 📶 | 🚰 | 🚽 | 🚿 | 🚰 | 🚽 | 🚿

Obinitsa Puhkemaja

Obinitsa küla, Meremäe vald
🌐 www.obinitsapuhkemaja.ee
✉ priitblum@gmail.com
☎ +372 529 9519
📞 6 | 🛏 61 | 📶 | 🚰 | 🚽 | 🚿 | 🚰 | 🚽 | 🚿

Tabina puhkemaja

Tabina küla, Vastseliina vald
🌐 www.tabina.ee
✉ info@tabina.ee
☎ +372 509 0143
📍 57°48'55"N 27°19'15"E
📞 3 | 🛏 8 | 🚶 10 | 📶 | 🚰 | 🚽 | 🚿

Künda puhkemaja

Vastseliina vald
🌐 www.kundatalu.ee
✉ kundatalu@gmail.com
☎ +372 502 6901
📍 57°42'33"N 27°10'55"E
📞 Ette tellimisel
📞 4 | 🛏 8 | 🚶 10 | 📶 | 🚰 | 🚽 | 🚿

Piusa Ürgoru Puhkekompleks

Väiko-Härmä küla, Meremäe vald
✉ info@puhkemaja.ee
☎ +372 528 9134
📍 57°46'30"N 27°22'0"E
📞 23 | 🛏 77 | 🚶 10 | 📶 | 🚰 | 🚽 | 🚿 | 📞 tell. | 🚶 10 | 📶 | 🚰 | 🚽 | 🚿

Jõeveere turismitalu

Lindora küla, Vastseliina vald
🌐 www.joeveerepuhkemaja.ee
✉ joeveerepuhkemaja@gmail.com
☎ +372 528 0952
📍 57°48'34"N 27°21'5"E
📞 2 | 🛏 6 | 🚶 8 | 📶 | 🚰 | 🚽 | 🚿

Setomaa Turismitalo

Kalatsova küla, Meremäe vald
🌐 www.setotalu.ee
✉ seto@setotalu.ee
☎ +372 516 1941
📍 57°44'28"N 27°25'48"E
📞 11 | 🛏 21

Kotkapesa puhkekeskus

Kotkapesa, Jeedasküla, Vastseliina vald
🌐 www.ugaraja.ee
📍 57°43'25"E, 27°16'43"N
☎ +372 5347 2202
✉ info@ugaraja.ee
📞 10 | 🚶 10 | 📶 | 🚰 | 🚽 | 🚿

MATKARAJAD

www.loodusegakoos.ee

RMK Kirikumäe järve matkarada 3,2 km

Ümber järve kulgevalt matkarajalt avaneb maaliline vaade järvele, liigestatud kuppel-maastikule. Raja alguspunkt: 0,5 km kaugusel Kirikumäe bussipeatusest, Kirikumäe järve ujumiskoha juures.

RMK Piusa jõe ürgoru matkarada 15 km jalgsi või rattal

15 km pikkune matkarada kulgeb piki Piusa jõe kallast ja tutvustab Piusa jõe maastikukaitseala. Piusa jõe ürgorg, Vastseliina linnusevaremed, Eesti kõrgeim liivakivipaljand Härmä müür ja mitmed vanad vesikikohad. Raja alguspunkt Vastseliina piiskoplinnuse või Lindora külas, Jõeveere talu juures.

Piusa jõe ürgoru väike matkaring 3 km jalgsi.

MAJUTUS | ACCOMMODATION

Ala-Rõuge Külalistemaja

Veski tn 4, Rõuge
☎ +372 522 6384
🌐 www.alarouge.ee
✉ info@alarouge.ee
📍 57°43'48"N 26°54'53"E
🛏 13 | 🛏 34+18 | 🛏 130 | 🛏 P
🚰 8 | 🚰 8 | 🚰 8 | 🚰 8 | 🚰 8 | 🚰 8

Eha Talu puhkemaja

Ratasjärve 1, Rõuge
☎ +372 504 8621
🌐 www.ehatalu.ee
✉ vello.ehatalu@gmail.com
📍 57°44'4"N 26°54'44"E
🛏 3 | 🛏 8 | 🛏 P | 🛏 10
🚰 3 | 🚰 3 | 🚰 3 | 🚰 3 | 🚰 3 | 🚰 3

Lätte talu

Nursi küla, Rõuge vald
✉ lattetalu@hotmail.ee
☎ +372 501 5834
📍 57°46'51"N 26°52'32"E
🛏 4 | 🛏 10

Kaugu Veski Puhkemaja

Kaugu küla, Rõuge vald
🌐 www.kauguveski.ee
✉ info@kauguveski.ee
☎ +372 5693 6492
📍 57°43'29"N 26°48'50"E
🛏 6 | 🛏 8 | 🛏 tellimisel | 🛏 8 | 🛏 8
🚰 12 | 🚰 12 | 🚰 12 | 🚰 12 | 🚰 12 | 🚰 12

Kiidi Turismitalu

Kiidi küla, Rõuge vald
☎ +372 5622 2810, +372 505 6293
🌐 www.kiidi.ee
✉ kiidi@kiidi.ee
📍 57°44'47"N 26°53'54"E
🛏 10 | 🛏 30 | 🛏 P | 🛏 30 | 🛏 30 | 🛏 30
🚰 10 | 🚰 10 | 🚰 10 | 🚰 10 | 🚰 10 | 🚰 10

Kurgjärve spordibaas

Kurgjärve küla, Rõuge vald
🌐 www.puhkaeestis.ee/et/kurgjarve-sportibaas
✉ kurgjarve@hotmail.ee
☎ +372 516 1013
📍 57°43'21"N 27°1'36"E
🛏 68 | 🛏 256/140 talvel | 🛏 1 | 🛏 1
🚰 68 | 🚰 68 | 🚰 68 | 🚰 68 | 🚰 68 | 🚰 68

Mäe talu

Möldri küla, Rõuge vald
🌐 www.kobakutalu.com
✉ luulekobak@gmail.com
☎ +372 5668 8810
📍 57°44'15"N 26°54'31"E
🛏 3 | 🛏 8 | 🛏 8 | 🛏 8
🚰 3 | 🚰 3 | 🚰 3 | 🚰 3

Rohtlatte talu

Nursi küla, Rõuge vald
🌐 www.rohtlatte.ee
✉ info@rohtlatte.ee
☎ +372 5622 2828
📍 57°46'38"N 26°53'18"E
🛏 5 | 🛏 12 | 🛏 12 | 🛏 12 | 🛏 12 | 🛏 12
🚰 5 | 🚰 5 | 🚰 5 | 🚰 5 | 🚰 5 | 🚰 5

Kurvitsa puhkemaja

Rebase küla, Rõuge vald
🌐 www.puhkaeestis.ee/et/kurvitsa-puhkemaja
✉ inge.kurvits@mail.ee
☎ +372 522 4255
📍 57°43'7"N 26°59'11"E
🛏 4 | 🛏 6 | 🛏 6 | 🛏 6 | 🛏 6 | 🛏 6
🚰 4 | 🚰 4 | 🚰 4 | 🚰 4 | 🚰 4 | 🚰 4

Koke Külalistemaja

Kokõ küla, Rõuge vald
☎ +372 506 1963
🌐 www.koke.ee
✉ info@koke.ee
📍 ettelimisel
📍 57° 44.050 N, 26° 58.838 E
🛏 55 | 🛏 20 | 🛏 20 | 🛏 20 | 🛏 20 | 🛏 20
🚰 55 | 🚰 55 | 🚰 55 | 🚰 55 | 🚰 55 | 🚰 55

Kanarbiku talu

Möldri küla, Rõuge vald
☎ +372 5695 6159
🌐 www.kanarbiku.weebly.com
✉ aretalu@hotmail.ee
📍 57°44'22"N 26°54'47"E
🛏 16 | 🛏 50 | 🛏 80 | 🛏 80 | 🛏 80 | 🛏 80
🛏 50 | 🛏 12 | 🛏 12 | 🛏 12 | 🛏 12 | 🛏 12
🛏 50 | 🛏 50 | 🛏 50 | 🛏 50 | 🛏 50 | 🛏 50

Viitina puhkemaja

Viitina küla Rõuge vald
☎ +372 524 8067
✉ kaire.kinsigo@mail.ee
📍 57°41'15"N 26°54'31"E

Nogo turismitalu

Pächteri talu, Nogu küla, Rõuge vald
🌐 www.puhkaeestis.ee/et/nogo-turismitalu
✉ info@saunamaa.ee
☎ +372 507 0244
📍 57°44'4"N 26°58'3"E
🛏 9 | 🛏 32 suvi/18 talv | 🛏 tellimisel
🛏 P | 🛏 P | 🛏 P | 🛏 P | 🛏 P | 🛏 P

Rõuge Suurjärve külalistemaja

Metsa 5, Rõuge alevik, Rõuge vald
🌐 www.maremajutus.ee
✉ info@maremajutus.ee
☎ +372 524 3028
📍 57°43'54"N 26°55'22"E
🛏 16 | 🛏 35 | 🛏 35 | 🛏 35 | 🛏 35 | 🛏 35
🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel

Seedri puhketalu

Horsa küla, Rõuge vald
🌐 www.seedripuhketalu.ee
✉ info@seedripuhketalu.ee
☎ +372 522 6396
📍 57°46'56"N 26°54'14"E
🛏 21 | 🛏 77 | 🛏 77 | 🛏 77 | 🛏 77 | 🛏 77
🛏 77 | 🛏 77 | 🛏 77 | 🛏 77 | 🛏 77 | 🛏 77

Sepa talu

Tilgu küla, Rõuge vald
🌐 www.sepp.ee
✉ rouge@sepp.ee
☎ +372 516 5626
📍 57°45'51"N 26°54'4"E
🛏 3 | 🛏 7 | 🛏 7 | 🛏 7 | 🛏 7 | 🛏 7

Plaani Lodge

Plaani küla, Haanja vald
🌐 www.plaanilodge.edicypages.com
✉ ouplanilodge@hotmail.com
☎ +372 554 3161
📍 57°40'22"N 27°4'54"E
🛏 4 | 🛏 9 | 🛏 9 | 🛏 9 | 🛏 9 | 🛏 9
🛏 9 | 🛏 9 | 🛏 9 | 🛏 9 | 🛏 9 | 🛏 9

Tamme Puhkemajad Haanjamaal

Tamme Talu, Vadsa küla
☎ +372 506 4465
🌐 www.tammepuhkemajad.ee
✉ info@tammepuhkemajad.ee
📍 aastaringelt ettelimisel
📍 57°44'3"N 26°59'51"E
🛏 10 suvi/5 talv | 🛏 32 suvi/20 talv | 🛏 10 | 🛏 10 | 🛏 10 | 🛏 10 | 🛏 10 | 🛏 10
🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel
🛏 6 | 🛏 6 | 🛏 6 | 🛏 6 | 🛏 6 | 🛏 6

Tindioru turismitalu

Tindi küla, Rõuge vald
🌐 www.tindiorutalu.ee
✉ tindiorutalu@gmail.com
☎ +372 5552 1555
📍 57°43'32"N 26°56'18"E
🛏 10 | 🛏 28 | 🛏 28 | 🛏 28 | 🛏 28 | 🛏 28
🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel | 🛏 tellimisel
🛏 100 | 🛏 100 | 🛏 100 | 🛏 100 | 🛏 100 | 🛏 100

Ööbikuoru Puhkekeskus

Ööbikuoru 5, Rõuge alevik, Rõuge vald
🌐 www.visit.ee
✉ info@visit.ee
☎ +372 521 8784
📍 57°43'40"N 26°55'48"E
🛏 14 | 🛏 14 | 🛏 14 | 🛏 14 | 🛏 14 | 🛏 14
🛏 14 | 🛏 14 | 🛏 14 | 🛏 14 | 🛏 14 | 🛏 14

EHEDAD ELAMUSED VÕRUMAA! PURE EXPERIENCES IN VÕRU!

TAMULA HOTELL
Vee tn 4, Võru | +372 783 0430 | hotell@tamula.ee
www.tamula.ee

VASKNA TURISMITALU
Plaksi küla, Haanja vald
www.vaskna.ee / vaskna.talu@mail.ee
Tel +372 508 7359 / +372 5650 7773

VIITINA KÜLALISTEMAJA-VESIVESKI

- Järve ääres / near the lake
- Tasuta WiFi / free WiFi
- Tasuta parkla / free private parking
- 4 numbrituba privaatses dušširuumiga / 4 rooms with a private bathroom
- Ühisköök/ shared kitchen
- Külalistemajas saab lauatennist ja noolemängu mängida / You can play table tennis and darts at the guest house.

Viitina, Rõuge vald, Võrumaa
Tel: +372 53 53 84 32
viitinavesiveski@mail.ee

SIKSÄLÄ VESIVESKI
Siksälä küla
Misso vald, Võrumaa
Tel 512 6400 ja 529 7422

FB: Siksälä Vesiveski Loodusmaja
Email: jaanus.purga@gmail.com

- Majutus
- Paadilaenus
- Saun
- Veekogu
- Matkarada
- Kalastamine
- Telkimine

- Accommodation
- Boat rental
- Sauna
- Lake
- Hiking trail
- Fishing
- Camping

A map of the Võhma vald administrative area in Estonia. The map shows the boundaries of five municipalities: Mõniste (bottom left), Varstu (middle left), Rõuge (center), Haanja (middle right), and Misso (bottom right). The municipalities are shaded in green, while the surrounding areas are white. The map is set against a background of a forest landscape.

 Majutus/Accommodation |
 Vaatamisväärsused/Attractions |
 Toitlustus/Catering |
 Matkarajad/Hiking |
 Lõkkekohad/Campfire site |
 Puhkekohad/Recreation areas |
 Supluskohad/Swimming

Rõuge-Haanja-Misso-Mõniste-Varstu

SUURE MUNAMÄE VAATETORN

Suur Munamägi
Haanja küla
Haanja vald

57°42'50.3"N 27°3'36.32"E

Suur Munamägi on Baltimaade kõrgeim tipp kõrgusega 318 m merepinnast. Suure Munamäe vaatetornist avaneb selge ilmaga sulle 50 km raadiuses suurepärane vaade Eestimaa loodusele.

Suur Munamägi on oma kõrguse tõttu Eesti üks olulisemaid rahvuslikke sümboleid. Selge ilmaga on Suure Munamäe tornist võimalik näha Petseri kloostrit. Suure Munamäe vaatetornis töötab internetikiosk ja kohvik, saab osta nii suveniire kui meenemünte. Tornis sissepääs on tasuta.

Mountain SUUR MUNAMÄGI (318 m), which is located in the middle part of Haanja uplands (Võru county), is the highest point in Estonia and other two Baltic countries. On the top of the Suur Munamägi there is an observation tower.

+372 787 8847, 514 4675
www.suurmunamagi.ee
vald@haanja.ee

apr-aug iga päev 10-20
sept-okt iga päev 10-17
nov-märts L-P 12-15,
kevadisel ja talvisel
koolivaheajal iga päev 12-15

Peotare

Tamme puhkemajad Haanjamaal

Loodussõbra aastaringne peatuspaik

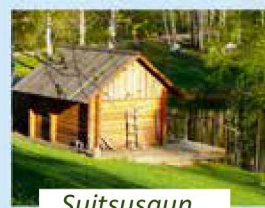
Vanast talukohast renoveeritud stiilne ja terviklik puhkekompleks asub Haanja looduspargi metsade, järvede ja küngaste vahel - **Võrust 16, Rõugest ja Haanjast 4 km** kaugusel. Talved on siin lumised ja suvel oleme päiksele lähemal, sest asume 220m kõrgusel merepinnast.

Oma suusarajad ja suitsusaun tiigi kaldal!

Avatud etetellimisel aastaringsest, majutuskohade arv: **32+4** suvel, **20+4** sügisel, talvel ja kevadel.

Tamme Talu, Vadsa küla 66706
Rõuge vald, Võrumaa
GSM: +372 506 4465
info@tammepuhkemajad.ee

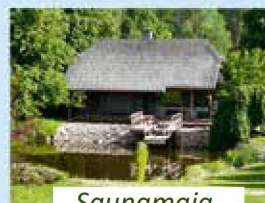
www.tammepuhkemajad.ee

Suitsusaun

Kämpingumaja

Saunamaja

GPS 26:59:51 / 57:44:03

Rogosi mõis

www.haanja.ee/rogosimois

Rogosi Mõisa Külalistemaja
Rogosi Mõisa Kõök
Rahvamaja
Raamatukogu
Muuseumituba

Rogosi Manor Guest House
Rogosi Manor Kitchen
Cultural House
Library
Rogosi Manor Museum Room

Tammiku tee 13, Ruusmäe küla, Haanja vald

Telefon: 516 5728

Email: vald@haanja.ee ja sirjeparnapuu@gmail.com

GPS: 57°38'9.41"N 27°5'16.47"E

Ööbikuoru Villa

Ööbikuoru Villa

Tiidu küla, Rõuge vald
Võrumaa 66296

+372 5 099 666

www.oruvilla.ee

villa@oruvilla.ee

Ööbikuoru Villa

#oobikuoru

- Majutus
- Kohvik-restoran
- Soolakamber
- Kümblustünn
- Suitsusaun
- Massaaž

- Accommodation
- Cafe-Restaurant
- Salt chamber
- Bathing barrel
- Smoke sauna
- Massage

Võrumaa sündmuste kalender 2017-2018

NOVEMBER

1.-3. november

Vana aja kaupluse päev
Mõniste Talurahvamuuseumis
Kuutsi küla, Mõniste vald.
www.monistemuuseum.ee

5. november

Viktor Boldini TSIRKUS
Itaalia, Läti ja Soome artistidega.
16.00 Lasva rahvamajas. Pilet 5€.

6.-12. november

Võru keele nädal
Vana-Võromaa, kogu Eesti. Võru Instituut, Rainer Kuuba, tel 5645 1444.
www.wi.ee

7.-10. november

Mardinädal Mõniste Talurahvamuuseumis
Lastele mõeldud mardipäeva kommetel põhinev mänguline etendus. Lisainfo
www.monistemuuseum.ee

9. november

Eesti kroon 25
Kroonituuri avatud vestlusring Dr. Fr. R. Kreutzwaldi memoriaalmuuseumis.

10. november

Kaika kandi külade öhtu
Kaikamäe seltsimajas. Antsla vald.

11. november

MÄÄNE OM SEO MAA? KAEMI PERRÄ! UMA PIDO matkasarja
matk Urvaste kihelkonnas
www.umapido.ee

11. november

UMA MEKK suurlaat
Võru linn.
www.visitvoru.ee

12. november

Isadepäeva kontsert-aktus
Võru linn

16. november

Sõna väestamine
Avaliku esinemise ja luule esitamise mentorkoolitus (Elmar Trink) Dr. Fr. R. Kreutzwaldi memoriaalmuuseumis

16. november

Kontserdisari "Õhtud Piiri kõrtsis"
Salong-kontsertõhtu - duo Kadi Toom ja Kaido Kodumäe.
19.00 Vastseliina Piiskopilinnus.
www.vastseliinalinnus.eu

21.-24. november

Kadrinädal Mõniste Talurahvamuuseumis
Lastele mõeldud kadripäeva kommetel põhinev mänguline etendus.
www.monistemuuseum.ee

25. november

Ansambel Traffic
Linda Rahvamaja, Antsla vald
facebook.com/boose.selts

29. nov - 1. det

Vana aja koolipäev Mõniste Talurahvamuuseumis
Elamusetendus lastele, kuidas nägi välja koolipäev 100 aastat tagasi.
www.monistemuuseum.ee

DETSEMBER

2. detsember

MÄÄNE OM SEO MAA? KAEMI PERRÄ! UMA PIDO matkasarja
matk Põlva kihelkonnas
Taevaskoda, Põlvamaa
www.umapido.ee

3. detsember

Esimene Advent ja küünalde süütamine
Võru linn

3. detsember

Advendikontsert Evelin Samuel-Randvere ja Johan Randvere
Rõuge rahvamaja.
www.rauge.ee

7.-8. detsember

VII Rogosi mõisa jõulumaa
Rogosi mõis, Haanja vald
www.rogosi.ee

7.-9. detsember

Jõulula
Võru Kultuurimaja Kannel

8. detsember

Aastalõpupidu
Puiga Põhikool, Võru vald.
Külli Vijard, 5912 8133

10. detsember

Rogosi mõisa jõululaat
Rogosi mõis, Haanja vald.
www.rogosi.ee

12.-22. detsember

Jõuluprogramm Mõniste Talurahvamuuseumis
www.monistemuuseum.ee

14. detsember

Kreutzwaldi mälestuspäev
14.00 Dr. Fr. R. Kreutzwaldi memoriaalmuuseumis

16. detsember

Võru linna jõululaat ja talvine tantsupäev
Katariina allee, Võru linn

16. detsember

Neuhauseni jõuluturg
Vastseliina Piiskopilinnuse traditsiooniline jõuluturg vanas Piiri kõrtsis. Kohalike meistrite käsitöö, jõuluteemalised meistrikojad, hõrgud maitset, jõululoos ning palju muud jõulurõõmsat ja põnevat. Avatud kohvik.
www.vastseliinalinnus.eu

17. detsember

Heategevuslik jõulukontsert
Boose selts 5647 2714
Linda Rahvamaja, Antsla vald
facebook.com/boose.selts

17. detsember

Jõulurahu metsloomadele
Kotkapalus RMK puhkekohas Lasva vald.
heino@lasva.ee

23. detsember

Jõulupidu
12.00 Lasva rahvamajas

24. detsember

Lasva Jõuluvalgus
kiriku teel ja aias, Lasva vald

25. detsember

Jõulupidu
Kungla seltsimaja, Võru vald.
Ene Andrejev 529 8394

29. detsember

Aastalõpupidu
20.00 Tsolgo rahvamajas

29. detsember

Aastalõpupidu Väikeste Lõõtspillide Ühinguga
Uue-Antsla Rahvamaja, Urvaste vald

29. detsember

Aastalõpupidu
Rõuge rahvamaja.
www.rauge.ee

31. detsembril

Aastalõpupidu
21.00 Lasva Rahvamajas

31. detsember

Aastavahetus Suurel Munamäel
Haanja. Ilutulestikuga pidu.
www.haanja.ee

2018 JAANUAR

20. Jaanuar

Ansambel Hellad Velled
Linda Rahvamaja, Antsla vald
FB: Boose Selts

21. jaanuar

Teatripäev
12.00 Lasva rahvamajas

2018 VEEBRUAR

9. Veebruar

Sõbrapäeva pidu
20.00 Lasva rahvamajas

9. veebruar

L. Koidula luulepäev "Meil aiaäärne tänavas"
Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumis.
www.lauluisa.ee

12. - 13. veebruar

Vastlapäev Mõniste Talurahvamuuseumis
www.monistemuuseum.ee

12.-14. veebruar

Liuge-liuge lihaheited.
Põlvamaa talurahvamuuseumis vastlakombestiku tutvustamine.
www.polvatalurahvamuuseum.ee

17. veebruar

Pidu Linda Rahvamajas
(esineja täpsustub), Linda Rahvamaja
facebook.com/boose.selts

18. veebruar

Maaselitsa tähistamine
See on setode komme enne pikka paastu veel kul'atada ehk pidu pidada. Kindlasti on kohal leelonaised, et enne paastu viimast korda laulda, tantsida ja pilli mängida. Külalistele pakutakse sel päeval pliine, kuuma teed ja ka vähe teravamat. Vana komme on sel päeval jää peal liugu lasta.
www.visitetomaa.ee
FB VarskaKultuurimaja

19.-23. veebruar

Eesti sünnipäevanädal
Põlvamaa talurahvamuuseumis
www.polvatalurahvamuuseum.ee

24. veebruar

Vabariigi 100. aastapäev
12.00 Lasva rahvamajas

2018 MÄRTS

8. märts

Kontserdisari "Õhtud Piiri kõrtsis"
Naistepäeva salongi- ja kontsertõhtu. Vastseliina Piiskopilinnuse peamajas.
www.vastseliinalinnus.eu

9. märts

Naistepäeva kohviõhtu koos Lasva Meeskooriga
20.00 Lasva rahvamajas

9. märts

Ansambel Trad Attack
Linda Rahvamaja, Antsla vald
FB: Boose Selts

13. - 16. märts

Musttrinädal Mõniste Talurahvamuuseumis
Vana-Võromaa mustrid ja nende tähendusi
www.monistemuuseum.ee

14. märts

Eesti Vabariik 100. Mina ja "Kalevipoeg".
Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumis
www.lauluisa.ee

17. märts

MÄÄNE OM SEO MAA? KAEMI PERRÄ! UMA PIDO matkasarja
matk Karula kihelkonnas
Lüllemäe küla, Valgamaa.
www.umapido.ee

17. märts

Ansambel Patune pool,
Linda Rahvamaja, Antsla vald
FB: Boose Selts

Võrumaa sündmuste kalender 2018

20. - 23. märts

Vanaaja kauplusepäev Mõniste Talurahvamuuseumis
www.monistemuuseum.ee

23. märts

Võrumaa laste – ja noorte näitemängupäev
10.00 Lasva rahvamajas

26.-29. märts

Kiigenädal ja lihavõttekombestik Põlvamaa talurahvamuuseumis
www.polvatalurahvamuuseum.ee

27. - 29. märts

Lihavõttenädal Mõniste Talurahvamuuseumis
Lihavõttekombed, meisterdamine, mängud.
www.monistemuuseum.ee

31. märts

MÄÄNE OM SEO MAA? KAEMI PERRÄ! UMA PIDO matkasarja matk Kanepi kihelkonnas
Kooraste ümbrus, Põlvamaa.
www.umapido.ee

2018 APRILL

1. aprill

Suure Munamäe vaatetorni hooaja avasündmus munaveeretamise ja pannkoogi söömisega
Esinevad Haanja kooli lapsed.

8. aprill

Seto lihavõtted
Obinitsa, Värskas ja mujal Setomaal
Külalised saavad läbi teha seto lihavõtte ajal tehtavaid tegevusi: veeretada mune loomkal, mängida mängu, kuulata seto leelot. Algus munaloomkal u 12.00. Tava-päraselt on Obinitsas enne munaloomka võistlusi näidend Seto ateljee-galeriis.
www.setomaa.ee ja
www.facebook.com/visitsetomaa

9.-15. aprill

UMA MEKK Kohvikute ja restoranide nädal
www.visitvoru.ee

14. aprill

MÄÄNE OM SEO MAA? KAEMI PERRÄ! UMA PIDO matkasarja matk Hargla kihelkonnas
Koiva jõe ümbrus Taheva vallas, Valgamaa.
www.umapido.ee

17. - 20. aprill

Linnulaulunädal Mõniste Talurahvamuuseumis
www.monistemuuseum.ee

20. aprill

Laste lauluvõistlus Rõuge ööbik
Rõuge rahvamaja

21. aprill

Võhandu maraton
www.vohandumaraton.ee

21. aprill

Ansambel Terminaator
Linda Rahvamaja, Antsla vald
FB: Boose Selts

24. - 27. aprill

Nõianädal Mõniste Talurahvamuuseumis
Lõuna-Eesti vägevad ja legendid nende võimetest. Vaimude ja haldjate maailm.
www.monistemuuseum.ee

28. aprill

MÄÄNE OM SEO MAA? KAEMI PERRÄ! UMA PIDO matkasarja matk Vahtsõliina kihelkonnas
Piusa ja Tuderna kant, Võrumaa.
www.umapido.ee

2018 MAI

1. mai

Rattapäev
Keslinna park, Võru linn

5. mai

Antsla linna 80. sünnipäev
www.antsla.ee

1. mai

Suvehooaja algus
Põlvamaa talurahvamuuseumis
www.polvatalurahvamuuseum.ee

2. - 4. mai

Õpipäev Mõniste Talurahvamuuseumis
Talupere kevadtööd
www.monistemuuseum.ee

4.-25. mai

Seto pitsi päevad
Seto talumuuseum, Värskas
Värvilise seto pitsi päevade ajal toimuvad erinevad käsitöö õpitoad. Külalisele on see hea võimalus ise seto käsitöö tegemist proovida, vaadata seto käsitöö šedöövreid ja päevakajalisi näitusi.
www.kogo.ee, www.setomuuseum.ee

6. mai

Kevadine jüripäev
Värskas kirik
Jüripäev on Värskas piirkonna olulisim kirikupüha. Päev algab teenistusega, siis suheldakse haudadel ja jätkub kirmas leelokooridega kiigepitsil. Külalistel palume tulla väikeste gruppidenä ja austada kohalikke kombeid.
www.visitsetomaa.ee

8. - 11. mai

Mesimummu töönädal Mõniste Talurahvamuuseumis
Saame tuttavaks mesilaste eluga. Meisterdame.
www.monistemuuseum.ee

12. mai

MÄÄNE OM SEO MAA? KAEMI PERRÄ! UMA PIDO matkasarja matk Rõuge kihelkonnas
Paganamaa, Võrumaa
www.umapido.ee

15. - 18. mai

Õpipäev Mõniste Talurahvamuuseumis
Suvistepühade kombed.
www.monistemuuseum.ee

19. mai

Muuseumiöö „Öös on pidu“
Vana-Võrumaa muuseumites.
wi.ee/et/muuseumid/

19. mai

Muuseumiöö
Seto talumuuseumis, Saatse seto muuseumis ja Obinitsa muuseumis. Üksed on külastajatele avatud 18-23
www.muuseumioo.ee

22. - 25. mai

Talulaste mängunädal Mõniste Talurahvamuuseumis
www.monistemuuseum.ee

25.-26. mai

Urvaste kihelkonna hariduselu aastapäev
Esimesel päeval toimub konverents.

26. mai

Urbanipäeva laat
Urvaste Pastoraadi park, Urvaste
Külade Selts, Laada algus 8:00.
www.urvasteseltsimaja.ee

27.mai

Suviste käsitöö- ja maalaat Värskas

Selle laada märksõnadeks on käsitöö, maakaup, seto toit, istikud, kultuuriprogramm. See on hea võimalus tutvuda seto käsitööga ja kohalike ettevõtjatega ning kuulata - vaadata seto leelokoore, rahvatantsijaid ja pillimehi.
www.visitsetomaa.ee

28.mai

Suvistepüha e. troitsa
Luhamaa kirik
Setomaa Luhamaa piirkonna olulisim kirikupüha algab teenistusega suvistepüha järgsel esmaspäeval, seejärel suheldakse omaste haudadel ning kogunevad kohalikud pillimehed ja leelotajad, et ühist kirmast ehk külapidu pidada. Külalistel palume tulla väikeste gruppidenä ja austada kohalikke kombeid.
www.visitsetomaa.ee

2018 JUUNI

1. Juuni

Õpilasfirmade laat Võrus
Keslinna park, Võru linn

1. juuni

Lastekaitsepäev
Põlvamaa talurahvamuuseumis
www.polvatalurahvamuuseum.ee

1.juuni

Treski Küüni hooaja avapidu ansambliga Zetod
Treski küla, Silla talu
Treski Küün avab hooaja suure peoga, kus lavalaudadele astub oma 15. sünnipäeva tähistav ansambel ZETOD. Lisaks Zetodele näeb-kuuleb laval ka muud huvitavat.
Piletid müügil alates märtsist
www.treskukyyn.ee

Plaani külastuseks mitu head päeva- luba end kostitada hea muusika, põnevate sündmuste ja eheda toiduelamusega.

Setos are well known for their impressive vocal heritage known as Seto leelo, outstanding jewelry, local authentic food and untouched nature.

» **SETO FOLK**

29-30. juuni, Värskas

» **SETO KUNINGRIIGI PÄEV**

4. august, Setomaa

» **KOSTIPÄIV**

11.-12. august, Külävüü turismimarsruudil

» **LÜÜBNITSA SIBULA-JA KALALAA**

25-26. august, Lüübnitsa

» **SETO FOLK**

29-30 June in Värskas

» **SETO KINGDOM DAY**

4 August, Setomaa

» **POP-UP CAFE DAY**

2-13 August along Seto Külävüü tourist route

» **LÜÜBNITSA ONION AND FISH FAIR**

25-26 August in Lüübnitsa

SETOMAAL TOIMUB PALJU!
Keep an eye on:

FB: Visit Setomaa
turism@setomaa.ee
www.visitsetomaa.ee

Võrumaa sündmuste kalender 2018

2. juuni

Uma Pido

Viies võrokeeline laulu- ja rahvapido Võru linn ja Võru vald, Kubija laululava. www.umapido.ee.

3. juuni

Pühajõe perepäev

Osula Harjumäel

3. juuni

Obinitsa Muuseumi sünnipäev

Obinitsa küla, Obinitsa Muuseumitarõ Obinitsa muuseumi pere tähistab koos küllatunudega muuseumi 23. aastapäeva ja avab suvehooaja. Tasuta

9. juuni

Suvesimman

Käre festivaliala

Käre, Toomasmäe küla, Setomaa vald Traditsiooniline Suvesimman (festivali Seto Jaanituli eelaidu) toob taas Setomaa piirijõe – Mädaajõe – ääres olevale festivalialale kokku palju häid esinejaid. Lisaks heale muusikale võimalik nautida head sööki-jooki, samuti proovida erinevaid põnevaid atraktsioone. Algas kl 19, väravad kl 17 www.setojaanituli.ee

15. juuni

Torni sünnipäev.

Suur Munamägi, Haanja

16. juuni

Sõirapäev Saatse nalgas

Saatse Seto Muuseum Muuseumi õuealal toimub traditsiooniline Sõirapäev. Saatse piirkond on rahvas seas tuntud kui "kohupiimanulk". Muuseumis keedetakse sõira ning toimub parima sõirameistri võistlus. Külalised saavad õppida ise sõira valmistama, maitsta, valida välja järele aasta parima sõirameistri. Kohapeal käsitöö- ja talukaupade laad, tegevused lastele ning kultuuriprogramm. saatse@setomuuseum.ee Tel 53421428

16. juuni

Suveprogramm Mõniste Talurahvamuuseumis

www.monistemuuseum.ee

16.-17. juuni

XXIII Maarahva Laad Vastseliinas

www.vastseliina.ee/laad.

21. - 23. juuni

Jaanningkäik

Põlvamaa talurahvamuuseumis www.polvatalurahvamuuseum.ee

22. juuni

Jaanituli ja piirkondlik laulu- ja tantsupidu

19.00 Kääpa lauluväljakul

22.06

Värska jaanituli

Värska Sanatooriumi rannas

23. juuni

Metsavenna jaanituli

23. juuni

Sulbi Jaanituli

24. juuni

Järvere jaanituli

29-30. juuni

Seto Folk

Festival, kus muusika ja looduse koostööst sünnivad elamused ja tarkab inspiratsioon. See on festival, mis toob kokku matka- ja muusikahuvilised üle Eesti ja avarab lavakultuuri piire. www.setofolk.ee www.visitsetomaa.ee

2018 JUULI

4. juuli

Korvipunumine Saatse

Saatse Seto Muuseum Muuseumi õuealal toimub korvipunumise avatud õpituba. Valmistatud on kõiki vajalikke korve: kartuli- ja marjakorve, suuri seljakorve heina või õlgede kandmiseks jne. Toimub ka Avinurme Puiduaidade toodete minilaad! Algas kell 11.00 saatse@setomuuseum.ee Tel 53421428

6.-7. juuli

Festival SETO JAANITULI

Käre festivaliala, Käre, Toomasmäe k, Mikitamäe v. Traditsiooniline koguperefestival Seto Jaanituli toob taas Setomaa piirijõe – Mädaajõe – ääres olevale festivalialale kokku palju häid esinejaid, seda nii Eestist kui välismaalt. Reedel, algus kell 19, väravad kl 17 Laupäeval, algus kell 12, väravad kl 10 Festivaliala kõrval suur telkimisala ja suured parkimisalad, seega võta telk kaasa! www.setojaanituli.ee FB: Seto Jaanituli

14. juuli

Värska veepidu

Värska sanatooriumi rand. Meeleolukas ja sportlik perepäev koos mitmete jõukatsumistega ning muusika ja lauluga. Lastele lasteala, Seto Line sõidutab huvilisi Lämmijärvel. Peaesineja on ansambel L'Dorado. www.visitsetomaa.ee

14. juuli

Suveprogramm Mõniste Talurahvamuuseumis

www.monistemuuseum.ee

14. juuli

Jaanus Kala Viievõistlus

Antsla staadion

15. juulil

Suure Munamäe vaatetorni sünnipäev + Haanja Tantsu Mängu Laulu SELTS 30

12.00 kontserdid ja 19.00 pidu

21. juuli

Festival SUMMERFEST

Käre festivaliala Käre, Toomasmäe küla, Setomaa vald Esmakordselt toimuv festival toob Setomaa piirijõe – Mädaajõe – ääres olevale festivalialale kokku palju häid esinejaid nii Eestist kui välismaalt. Jõe kaldal ootab festivali külalisi saunaala, kus saunamine täiesti tasuta. Algas kl 17, väravad kl 14 www.summerfest.ee

21. juuli

Rõuge Muinaspäev

Rõuge Ööbikuorg. www.muinasmaja.edicypages.com

22. juuli

Uhtjärve jooks

26. juuli

Päätitsapäeva puulpühä iloõtak ehk leelokoori kontsert päätitsapäeva eel

Saatse seto muuseum See on üks ehe ja ilus õhtu seto leelo ja tantsuga. Päätitsapäeva eelõhtul laulab leelokoor teile iidseid seto laule. saatse@setomuuseum.ee Tel 5342 1428 Algas kell 20

27. juuli

Päätitsapäev

Saatse kirik Päätits ehk märter Paraskeva mälestuspäev on Setomaa Saatse nalgas inimeste jaoks aasta tippsündmus. Päev algab jumalateenistusega kaunis Saatse Püha Paraskeva õigeusu kirikus. Pärast teenistust peetakse seto kommete kohaselt omaste kalmudel söömaaega. Päätitsapäev on ka Saatse kirmasepäevaks – traditsiooniline seto külapidu laulu ja tantsuga. www.visitsetomaa.ee

28. juuli

Kurenurme kodukandipäev

28.-29. juuli

Võru Lastefestival

www.vorulastefestival.ee

Juulis (kuupäev täpsustub) Südamemuusika festival

Roosiku küla, Antsla vald

2018 AUGUST

3. august

Kuningriigi latsipäev

Traditsiooniliselt on päev enne Seto Kuningriigi päeva seto laste latsipäev. Toimuvad erinevad õpitoad ja võistlused. www.setokuningriik.ee

4. august

Sulbi kodukandipäev

4. august

XXV Seto Kuningriik

Sel tähtsal päeval otsustab Setomaa rahvas, kes on järgmisel aastal seto kuninga Peko asemik e Setomaa ülembootska. Seto Kuningriigipäev toimub tavapäraselt hiilguses ja välja kujunenud rütmil järgi: lauldakse seto hümnid, rahvas valib meistrid ja ülembootska. Meistrite tiitlile võistlevad sõnolised ja karguse tantsijad, tehakse seto toitu ja käsitööd. Päeva lõpus saab näha seto sõjaväge. Seejärel on külalised oodatud kirmasele ehk seto peole pillimängu, leelo ja tantsuga. Algab kell 12.00 www.setomaa.ee

5. august

Kaika Rattamaraton.

9.-12. august

Haanjamaa suitsusauna nädal (Haanimaa suidsusannanätal)

UNESCO vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja kantud suitsusauna pärimust ja eluviisi külastajatega jagav kultuuri- ja elustiilisündmus. Sündmus koosneb töötubadest, koos muusitseerimisest, ekskursioonidest ja Haanjamaa peredes suitsusaunas käimisest. www.haanja.eu/sann www.savvusann.ee

10.-12. august

Võrokeste suveülikool Kaikal

Traditsioonilisel võrokeste kokkusaamisel saab kolmel päeval kuulata loenguid, tutvuda Kaika ümbrusega ja osa saada kultuuriprogrammist. Kaika küla, MTÜ Võro Selts VKKF Jan Rahman, tel 5649 2686

11. august

Pühajõe käsitöölaad

11.-12. August

Hauka Laad

www.antslatu.ee

11.-12. august

Seto Küläviüü kostipäiv

Seto Küläviüü marsruut Kostipäeval ootame külalisi taluõuedele maitsta kohalikke roogasid kohalikust toorainest. Sõir, suulloom, kikkaseenepiirak ja muu selline kraam on kohvikutes au sees. www.visitsetomaa.ee

17. august

Lasva järve tulemuusika vaatamäng

20.30 Lasva järvel ja rannas

17.-18. august

Võru Linnapäevad

Võru linn

19. august

Mälestussimmann

Sissi pubis Metsavenna talus

Võrumaa sündmuste kalender 2018

19. august

Paasapäev

Obinitsa kirik
Issandamuutmise püha ehk paasapäev on aasta tähtsaim päev Mokornulga ehk Obinitsa kandi setode jaoks. Paasapäeva eel on õhtune jumalateenistus ja ristikäik Obinitsa järve äärde. Paasapäev algab hommikuse jumalateenistusega Obinitsa puukirikus, millele järgneb söömaaeg lahkunud omastega nende kalmudel.
www.visitsetomaa.ee

24. august

Tulede öö Vastseliina Piiskopilinnuses

www.vastseliinalinnus.eu

25. august

Urvaste kihelkonnapäev "Tagasi juurte juurde"
Uhtjärve kaldal

25. august

Urvaste Kihelkonnapäev
Urvastes

25.-26. august

Lüübnitsa sibula- ja kalalaat

Sellel laadal on aukohal sibula- ja küüslauguvanikud. Samuti värske ja kuivatatud järvekala, mida kohalikud kalurid ise püüavad, kuivatavad ja müüvad. Laata rikastab kirev kultuuriprogramm, erinevad töötod ja konkursid. Kaasa on võimalik osta käsitöid. Algus kl 10
www.visitsetomaa.ee

26. august

Muinastulede öö

Lobotka sadam, Värska vald
Muinastulede öö kandev idee on rõõm Läänemere rahvaste ühtsusest ja koostööst. Naudime pillimeeste mängu ja kohalikku toidukraami.
www.visitsetomaa.ee

28. august

Maarjapäev Petseri kloostris ja Radaja festival

Sigovo küla, Petseri rajoon
Petseri kloostri suurpüha Maarjapäev on olnud oluline läbi aegade – selleks päevaks tullakse kõikjal Petserisse kokku. Peale kloostri pidustusi kogunevad setod ja nende sõbrad Radaja külas asuva muuseumi õuele, et pidada kirmaselaadset üritust Setomaa Peridõ Kokkotulõk. Siis laulavad ja tantsivad paljud leelokoorid mõlemalt poolt kontrolljoont.
www.setomaa.ee

2018 SEPTEMBER

5.-7. september

Seenenädal Mõniste Talurahvamuuseumis

Õpime tundma seeni. Seenenäitus.
www.monistemuuseum.ee

8. september

Palverännu päev

Vastseliina Piiskopilinnuse peamajas, Teeliste kabelis ja linnusevaremetes. Vastseliina Piiskopilinnuse Püha Risti kabelis 1353. aastal toimunud Valge Risti ime 665. aastapäev.
www.vastseliinalinnus.eu

11.-14. september

Leivanädal Mõniste Talurahvamuuseumis.

www.monistemuuseum.ee

18.-19. september

Talumetsa päev Mõniste Talurahvamuuseumis

Metsa-annid, puud ning metsataimed.
www.monistemuuseum.ee

20.-21. september

Talupere tervisepäev Mõniste Talurahvamuuseumis

Saunakombed.
www.monistemuuseum.ee

25.-28. september

Lambapäev Mõniste Talurahvamuuseumis

Vill ja mida sellest teha saab.
www.monistemuuseum.ee

29. september

Sulbi Mihklilaat

2018 OKTOOBER

1.-5. oktoober

Leivanädal Põlvamaa talurahvamuuseumis

www.polvatalurahvamuuseum.ee

2.-5. oktoober

Linapäev Mõniste Talurahvamuuseumis

www.monistemuuseum.ee

3.-9. oktoober

Seto kultuuri nädal

Setomaa erinevad paigad
Seto kultuuriga seotud õpitoad, loengud, kontserdid, kokkusaamised, Setomaa teemaline viktoriin jm. Tavapärasest rohkem kantakse seto riideid ja kõneldakse seto keeles. Heisatakse seto lipud. 9. okt tähistatakse pidulikult Setomaa sünnipäeva ja tunnustatakse Setomaa tublisid tegijaid.
www.setomaa.ee

9.-10. oktoober

Jahimehepäev Mõniste Talurahvamuuseumis

Jahimehe tegemised. Õpime tundma loomade jälgi.
www.monistemuuseum.ee

11.-12. oktoober

Kalamehepäev Mõniste Talurahvamuuseumis

Kalamehe tegemised. Õpime tundma kalu.
www.monistemuuseum.ee

28. oktoober

Lindora laot

Lindora teerist, Vastseliina vald
Esimest korda peeti Lindora laata sadakond aastat tagasi. Siis olid müügiks kariloomad, nüüd on aukohal kohalik käsitöö ja aiasaadused. Laot toimub vana traditsiooni järgi igal aastal samal kuupäeval, sõltumata nädalapäevast.
www.vastseliina.ee/linnus

30.-31. oktoober

Talutoidupäev Mõniste Talurahvamuuseumis

Tutvume talu söögitavadega.
www.monistemuuseum.ee

2018 NOVEMBER

1.-2. november

Hingedepäeva programm Mõniste Talurahvamuuseumis

www.monistemuuseum.ee

5.-9. november

Mardinädal Põlvamaa talurahvamuuseumis

www.polvatalurahvamuuseum.ee

5.-11. november

Võru keele nädal

Vana-Võromaa, kogu Eesti.
Erinevad sündmused, mis toimuvad võru keeles või mille tähelepanu on võru keelele. Võru Instituut, tel 56451444

6.-9. november

Mardipäeva programm Mõniste Talurahvamuuseumis

www.monistemuuseum.ee

14. november

Mõniste Talurahvamuuseum 70

www.monistemuuseum.ee

15.-16. november

Vanaaja kauplusepäev Mõniste Talurahvamuuseumis

www.monistemuuseum.ee

19.-23. november

Kadrinädal Põlvamaa talurahvamuuseumis

www.polvatalurahvamuuseum.ee

20.-23. november

Kadripäeva programm Mõniste Talurahvamuuseumis

www.monistemuuseum.ee

27.-30. november

Vanaaja koolipäev Mõniste Talurahvamuuseumis

Kooliaeg 100 aastat tagasi.
www.monistemuuseum.ee

2018 DETSEMBER

4.-8. detsember

Meisterdamise nädal Mõniste Talurahvamuuseumis

www.monistemuuseum.ee

6.-21. detsember

Jõulud Karilatsis

Põlvamaa talurahvamuuseumis
www.polvatalurahvamuuseum.ee

14. detsember

Kreutzwaldi mälestuspäev

Dr. Fr. R. Kreutzwaldi
Memoriaalmuuseumis
www.lauluisa.ee

11.-14. detsember

Jõulunädal Mõniste Talurahvamuuseumis

Jõulukombed.
www.monistemuuseum.ee

18.-21. detsember

Mõniste Talurahvamuuseumi Jõuluprogramm

www.monistemuuseum.ee

22. detsember

Jõulupidu

12.00 Lasva rahvamajas

24. detsember

Jõuluvalguse üritus

17.00 Pindi kirikuteel ja – aias

28. detsember

Aastalõpu pidu

21.00 Lasva rahvamajas

25. detsember

Ekstreempargi jõulumatk Haanjas - 20 Eesti kõrgemat mäge

Organiseerimata TASUTA matkajärg. www.ekstreempark.ee/joulumatk

31. detsember

Aastavahetus Suurel Munamäel

TUULETARK

TAMULA JÄRVEL

www.tuuletark.ee

+372 5333 1187

Tuuletark

Tuuletark

tuuletark@gmail.com

kokkulepine

57.843756, 26.989860

- Purjetamine Tamula järvel
 - Sõit päikseloojangusse
 - Järve keskel ujumine
- Sailing on Lake Tamula
 - Trip to the sunset
- Swimming in the middle of lake Tamula

Rõuge-Haanja-Misso-Mõniste-Varstu

KUHU MINNA? | WHERE TO GO?

Sänna Kultuurimõis / Sänna Culture Manor

Sännä küla, Rõuge vald
🌐 www.kultuurimõis.kultuuritehas.ee
✉ kultuurimõis@kultuuritehas.ee
☎ +372 5558 8927
📍 57°44'32"N 26°47'1"E

Sänna Kultuurimõisa tegevuse printsiibiks on kultuuri- ning loometegevuseks soodsa keskkonna rajamine ja selle hoidmine, lisaks peredele vaba aja tegevuste pakumine. Võimalus on tellida ekskursioone, rentida seminariruumi, rentida rattaid ja osaleda puutöökoja õpitubades. *Sänna Culture Manor bases its activities on the principle of openness, creation and preservation of an environment that is conducive to cultural and creative activity and the principles of temperance, the strict prohibition of alcoholic beverages.*

Andri-Peedo talu kitsekasvatus/ Andri-Peedo Goat Farm

Kimalasõ, Misso vald
🌐 www.andri.peedo.eu
✉ andri.peedo@gmail.com
☎ +372 520 7745

Nopri Talumeierei/ Nopri Farm

Kärinä küla, Misso vald
🌐 www.nopri.ee
✉ info@nopri.ee
☎ +372 517 2478
📍 57°38'51"N 27°12'7"E

Kohapeal on võimalus tutvuda talu eluga. Saab käia iseseisvalt vaatamas lehma ja vasikaid ning tellida ette helistades pererahvalt toitlustust ja lühiekskursiooni ka meiereisse. Nopri talupood on oma olemuselt iseteenindav, kus enamjaolt on esindatud kohalik toodang – talutoit, käsitöö, meened, mesi, Nopri talujogurtist tehtud seedid ja kehakreemid.

Here, you can explore farm life. You can visit cows and calves on your own, and order catering and a short tour of the dairy plant from the owners if you call ahead. In essence, Nopri Farm Shop is a self-service shop where most of the local products are represented – farm produce, handicrafts, souvenirs, honey, soaps and body lotions made of Nopri farm yoghurt.

Tsiistre Linamuuseum/ Museum of flax

Prastuli talu, Tsiistre küla, Misso vald
🌐 www.linamuuseum.ee
✉ tsiistre@linamuuseum.ee

Oleme siia kokku kogunud kiulinaga, Eesti ühe vanima kultuurtaimega, seotud pärimuse. Mõned aastakümned tagasi olid sinised linapõllud Lõuna-Eestis tavaline nähtus, täna aga kasvatatakse lina Eestis vaid ligikaudu 150 hektaril.

At this farm we have collected together legends about one of the oldest cultivated plants in Estonia, the fibre flax. A few decades ago, blue flax fields were a common site in southern Estonia, but today, however, flax is grown only in about 150 hectares of land in Estonia.

Piksepiini karikas - kestvussõit ATV-dele ja Soolodele

Misso vald
🌐 www.piksepiini.ee
✉ urmas@piksepiini.ee
☎ +372 525 0386, +372 527 7604
Kestvussõit asjaarmastajatele ATV-del ja soolomootorratastele maastikurajal. Mütatakse poris ja mudas, palkidel ja kõikvõimalikel takistustel.

Long duration cross-country rides for hobbyists on ATVs and solo motorcycles. Have fun in the mud, on logs, and over all sorts of obstacles imaginable.

Tindioru forellipüük / Tindioru Trout Farm

Tindi küla, Rõuge vald
🌐 tindioruforell@hotmail.ee
☎ +372 521 2380
📍 57°43'32"N 26°56'18"E

Rõuge ürgorg ja Pesapuu vaatetorn / Rõuge Primeval Valley and The Nesting Tree (Pesapuu) observation platform

Õõbikuorg, Rõuge vald
Alustades Õõbikuurust ning möödudes Eesti sügavaimast järvest, Rõuge Suurjärvest (38 m) võid matkata Hinni kanjonini või uudistada alevikus Eesti Ema kuju, Hüdrotöökoda-muuseumit ja kirikut, kus on vendade Kriisade orel. Ümbrusele ja järvedele saab heita pilgu Õõbikuuru külastuskeskuse lähedal asuvast uhkest ja omapärasest Pesapuu vaatetornist.

The trail sets off from Õõbikuorg (Nightingale Valley), passing Lake Rõuge Suurjärv, Estonia's deepest lake (at 38m), and it arrives at Hinni canyon, an incision valley featuring sandstone outcrops which are between five to six metres high and which stretch over a span of approximately 200 metres. There is plenty to see in Rõuge, such as the monument to the Estonian Mother, the Hydro Workshop & Museum, and the organ which was made by the Kriisa brothers and which sits in the church. You can also enjoy a view of the surrounding area and lakes from the imposing and unique Nesting Tree observation platform near the Õõbikuorg Visitor Centre.

National Geographic Kollased Aknad – Rõuge Õõbikorg / National Geographic Yellow Windows – Rõuge Primeval Valley

Rõuge alevik

Õõbikuuru Villa

Tiidu küla, Rõuge vald
☎ +372 509 9666
🌐 www.oruvilla.ee
✉ villa@oruvilla.ee
📍 57°43'33"N 26°55'46"E
Soolakamber, massaaž, suitsusaun. *Salt chamber, massage, smoke sauna.*

Kelgukoerad/ Sleddogs

Augli küla, Rõuge vald
🌐 Sleddogs in Estonia, Rouge
✉ neumannhusky@gmail.com
☎ +372 5599 8188
Kelgukoeramatkad nii talvel kui suvel. *Sledge dogs tours in summer and winter.*

Suure Munamäe vaatetorn/ Observation tower on Suur Munamägi (Big Egg Hill)

Haanja küla, Haanja vald
🌐 www.suurmunamagi.ee
✉ vald@haanja.ee
☎ +372 514 4675
📍 57°43'8"N 27°3'10"E
Suur Munamägi on Baltimaade kõrgeim tipp kõrgusega 318 m merepinnast. Suure Munamäe vaatetornist avaneb selge ilmaga sulle 50 km raadiuses suurepärane vaade Eestimaa loodusele. *Suur Munamägi, 318 metres from the sea level, is the highest point of the Baltics. The observation tower on Suur Munamägi provides its visitors with a splendid 50 km range view of the Estonian nature.*

Jõeniidu puhkemaja / Jõeniidu Holiday Home

Trolla küla, Haanja vald
☎ +372 5304 7333
🌐 www.joeniidu.edicy.co/
✉ joeniidutalu@gmail.com
📍 57°43'19"N 27°5'7"E
Koduloomad: armsad kitsed ja kassid. Perenaise õpetusel on võimalik osaleda kitsejuustu valmistamisel ja leivateol. *Domestic animals and goats waiting for your pat and whose everyday doings you can see here make the Jõeniidu Holiday House special. Under the hostess's instructions it is possible to make goat cheese and bread.*

Haanja Puhke- ja Spordikeskus/ Haanja Recreation and Sports Centre

Haanja küla, Haanja vald
✉ info@haanja.eu
☎ +372 508 2190
📍 57°43'22"N 27°2'56"E
1, 2, 3 ja 5 km suusarajad sobivad suvel jooksmiseks, kõndimiseks ja jalgrattasõiduks. Kergliiklustee Haanjast Kurgjärvele (1,4 km) sobib rullsuusa-, rulluisu- ja rattasõiduks. 18 korviga discgolfi rada. Staadioni kõrval laskesuusatiir, läheduses multisportiväljak (hoki, korv- ja jalgpall), jalgpalliplats ja spordisaal. Puhke- ja spordikeskuse hoones on wifi, internetikiosk, publi, duššid, riietusruumid ning saunad. *The skiing slopes and cross-country skiing tracks in Haanja are suitable for beginners and experienced skiers alike. The skiing tracks are 1 km, 2 km, 3 km and 5 km long.*

Rogosi kastellmõis Ruusmäel/ Rogosi Castle Manor in Ruusmäe

Tammiku tee 13, Ruusmäe küla, Haanja vald
☎ +372 516 5728
🌐 www.haanja.ee/rogosimois
✉ vald@haanja.ee
📍 57°38'9.41" 27°5'16.47"
Rogosi mõisa rajaja oli Poolast pärit Stanislaw Rogosinsky. Aastatel 1629–1776 kuulus mõis Herman von Liebsdorffile, hiljem läks see tütre kaasavarana von Glasenappide perekonnale. Pärast mõisa võõrandamist Glasenappidelt tegutses selles alates aastast 1934 kool. Kohanimede eestindamise käigus 1939. aastal sai paik küll Ruusmäe nime, kuid mõisa nimena on ikka tuntud Rogosi. *Stanislaw Rogosinsky, a native of Poland, established the Rogosi Manor. From 1629 to 1776 the manor belonged to Herman von Liebsdorff and was later given to the von Glasenapp family as Herman's daughter's dowry. From 1934, after the Glasenapp family was dispossessed of the manor, a school operates in the manor. When place names were translated into Estonian in 1939, the village was named Ruusmäe, but the manor is still known as Rogosi*

Vanade mootorrataste näitus Kaldemäe hostelis / An exhibition of historic motorcycles at Kaldemäe Hostel

Kaldemäe küla, Haanja vald
🌐 www.kaldemae.ee
✉ ellen@kaldemae.ee
☎ +372 520 0763
📍 57°43'10"N 27°3'60"E
Kaldemäe hostelis on avatud mootorrattannäitus, mille ekspositsioon põhineb Aivar Kuusi erakollektsioonil. Esindatud on sellised mootorrattad ja mopetid, mis sõitsid kunagi Eesti NSV teedel ja tänavatel. *An exhibition of historic motorcycles at Kaldemäe Hostel Kaldemäe Hostel houses a classic motorcycle exhibition, one which is based on the private collection of Aivar Kuus. The exhibitions includes motorcycles and mopeds which were used on the roads and streets of Soviet Estonia, many years ago.*

Suurveeseiklus Peetri jõel/ High water adventures on Peetri River

🌐 www.ahjamatkad.ee
✉ info@ahjamatkad.ee
☎ +372 583 69804
Kanuuga Peetri jõe maastikukaitseala avastama! Matka saab jätkata Mustjõe, mis omakorda suubub Koivasse. Suurvett on oodata kevadeti, sügiseti ja vihmaperioodil. *Come and explore the Peetri River landscape protection area - in a canoe! Your trip can then be continued on Mustjõe River, which in turns flows into the Koiva River. High water is common in spring and autumn and during periods of heavy rain.*

Suhka talu / Suhka Farm

Mäe-Suhka küla, Haanja vald
🌐 www.suhka.ee
✉ suhkatalu@hotmail.ee
☎ +372 5193 8000
📍 57°40'59"N 27°6'60"E
Ettetellimisel seiklusmatkad Piusa jõe ülemjooksul. Talvel saanisõit. Suitsusaun. *Adventure Piusa jõe headwaters in preorder. In winter sleigh rides. The smoke sauna.*

Rogosi mõisa muuseumituba / Rogosi Manor Local History Museum

Tammiku tee 13, Ruusmäe küla, Haanja vald
🌐 www.haanja.ee/rogosimois
✉ sirjeparnapuu@gmail.com
☎ +372 516 5728
📍 57°38'11"N 27°5'18"E
Rogosi mõisa muuseumis (kellatorn, keldrid) tutvustame külalistele mõisat, seal asunud kooli ja aset leidnud sündmuste ajalugu, tänapäeva, käsitöönurka ja näitusi. Päriliks on veinikelder, kus on säilinud vana (arvatavasti keskajast) veinisein-riiul. *Rogosi Manor Local History Museum in Ruusmäe, which is situated in the gate tower of Rogosi manor, showcases the estate and the schools that have called it home over the years.*

Vaskna turismitalu / Vaskna Farm

Plaksi küla, Haanja vald
🌐 www.vaskna.ee
✉ vaskna.talu@mail.ee
☎ +372 508 7359
📍 57°42'37"N 27°4'12"E
Paadilaenus, matkad, käsitöömüük. *Boat rent, hiking, handicrafts.*

Ulgumaa seiklused koertega/ Dog sled adventures in Ulgumaa

Leoski küla, Haanja vald
🌐 www.ulgumaa.eu
✉ aulissaarnits@gmail.com
☎ +372 510 6954
Pere kenneli koertega (grööni koerad, kuldsed retriiverid, mopsid) tutvumine, matkamine ja kelgusõit. *Ettetellimisel. Dog sled adventures in Ulgumaa.*

Alaveski Loomapark/ Alaveski Animal Park

Alaveski talu, Saru küla, Mõniste vald
🌐 Alaveski Loomapark
✉ alaveski@hotmail.ee
☎ +372 504 6926/ +372 5661 0355
📍 57°37'1"N 26°34'24"E
Loomapargi fauna on mitmekesine, kokku elab Alaveski talus 90 erinevat looma, lisaks 28 faasanit. Talus võid näha karupreili Mömsikut ja karupoiss Harryt, väikesi karupoegi, ilveseid, oravaid ja rebaseid, hirvi ja kõige vanemaid asukaid - metssigu. *The fauna of the animal park is very diverse; there are 90 different animals and 28 pheasants living in the Alaveski farm. Here you can meet two bear cubs, Mömsik and Harry as well as squirrels, foxes, deer and wild boars who were the first inhabitants in the park.*

Rõuge-Haanja-Misso-Mõniste-Varstu

Mälestuskompleks „Eesti Kodu“

Hüti küla, Mõniste vald
Mälestuskompleks on pühendatud kõigile sõjakeerises kannatada saanud Eesti kodudele ja inimestele, kes küüditamisega või muude repressioonidega oma kodudest välja aeti, eemale perekonnast ja kodumaast. Mälestuskompleksi idee autor ja selle rajamise eestvedaja on Murtud Rukkilille Ühingu esimees Enno Uibo. *The memorial complex is dedicated to all the war damaged homes and the Estonian people who deportation or driven out of their homes. The memorial complex was conceived by Chairman of the Society of the Broken Cornflower Enno Uibo.*

Mõniste mõisa park

Mõniste mõisa (Menzen) kohta on teateid juba aastast 1542. Viimasena kuulus mõis von Wulffidele. Mõis hävis Vabadussõjas. Mõniste 14,6 ha suurune park rajati 1840. aastatel. Park on üks vanemaid Võrumaal. Kunagise mõisa peahoone kohal on nüüd avar aas. *Mõniste Manor was first mentioned in 1542. The last owners of the manor were the von Wulff family, but the manor was destroyed in the Estonian War of Independence. The 14.6 ha park at Mõniste was founded in 1840 and is one of the oldest in Võru County. The Mõniste Reservoir plays an important role in the design of the park. The site of the former Manor House is now a large meadow.*

Mõniste Talurahvamuuseum / Mõniste Museum

Kuutsi küla, Mõniste vald
www.monistemuuseum.ee
info@monistemuuseum.ee
+372 525 7027
57°35'39"N 26°32'58"E
Mõniste Talurahvamuuseum on vanim vabaõhumuuseum Eestis. Muuseum pakub terviklikku ülevaadet paikkonna kujunemisest ja arengust. Muuseumis eksponeeritakse ajaloolisi hooned, sepatööriistu, hobuvahendeid, käsitöövahendeid, rahvarõivaid, rahvapille jm. *The Mõniste Museum is the oldest open-air museum in Estonia; here you can light a fire in a Stone Age tepee or practice archery, slinging or lassoing. You can also learn how to make bone and earthenware objects, weave fishing nets and fabric, grind grain or bake a loaf of Stone Age bread. The threshing barn dating back to Czarist times features the interior of the 19th century building, tools, household utensils and clothing.*

Metsavenna talu / Forest Brethren Farm

Vastse-Roosa küla, Mõniste vald
www.metsavennatalu.ee
info@metsavennatalu.ee
+372 523 0850
57°34'15"N 26°39'46"E
Metsavenna talus on ainulaadne võimalus otsida metsavennaretke käigus peidikust metsavendi, viibida punkris, kuulata tõestisündinud lugusid, laulda koos peremehega metsavennalaule ja süüa metsavenna einet või pidurooga. *In Forest Brethren Farm on the border of Estonia and Latvia, you have a unique chance to search for 'Forest Brothers' in their hiding places in the course of a Forest Brother Expedition, visit their underground bunker, listen to true stories, sing the songs of Forest Brothers with the owner of the farm and participate in a feast of Forest Brothers.*

Paganamaa vaatetorn / Paganamaa observation tower

Paganamaa, Varstu vald
+372 501 9564
pahni.looduskeskus@rmk.ee
57°35'16"N 26°50'10"E
Raadi mäel asuvast vaatetornist saab heita pilgu Paganamaa imelisele maastikule ja teiselpool järvedeahelikku paiknevatele Lätimaa laantele. From the observation tower on Raadi hill you can see the amazing landscape of the Paganamaa area and the forests of Latvia on the other side of the chain of lakes.

Metsa kõlakojad / Forest megaphones in Võru County

Pähni küla, Varstu vald
www.puhkaestis.ee/et/metsa-kolakojad-vorumaal
pahni.looduskeskus@rmk.ee
+372 5300 2181
57°37'48"N 26°45'19"E
Tahad kuulata metsahääli või vaikuses selgemini omi mõtteid? Tule Võrumaale, RMK Pähni looduskeskuse juurde kuusikusse, kus leiad eest metsa kõlakojad – kolm heledast puidust kolmemeterilise läbimõõduga hiigelruuporit ehk ruupi. *Would you like to listen to the sounds of the forest or hear your own thoughts better in silence? Then come to Võru County to a fir forest by the RMK Pähni Nature Centre where you'll find forest megaphones – three gigantic wooden megaphones with a diameter of three metres, each named Ruup.*

Rõuge golfväljak / Golf course

Jaani- Peebu kalmistu kõrval, Rõuge
Rõuge Golf
karel.saarna@gmail.com
+372 5560 3989
Rõuge golfklubi 9 rajaga PAR 31 golfiväljak. / Rõuge Golf Club, with a nine hole PAR 31 golf course.

Metsavenna talu kelgumägi / Metsavenna Farm Sledging Hill

www.metsavennatalu.ee
info@metsavennatalu.ee
+372 523 0850

Metsavenna talus on väga tore tõstuki-ga kelgumägi paarisaja erineva kelguga ja ligi 50 tuubiga. *On the Metsavenna Farm you will find a fantastic sledging hill with a couple of hundred of different sledges and some 50 snow tubes.*

Mäekalda kanuusõidud / Canoeing trips in Mäekalda

Kuutsi küla, Mõniste vald
Mäekalda Kanuusõidud
kristo@maekalda.ee
+372 519 83698

Mäekalda meeskond pakub sulle kanuu rentimise võimalust veematkadeks Eestimaa lõunapoolseimatel jõgedel – Mustjõel, Koiva, Peetri ja Vaidva jõel. *Mäekalda team offers you canoeing trips on the southernmost Estonian rivers – the Mustjõgi, Koiva, Peetri and Vaidva.*

Mooska talu / Mooska Farm

Haanja küla, Haanja vald
+372 503 2341
www.mooska.eu
Talu ootab osa saama suitsusaunakogemusest ja vaimse pärandi töötubadest. / The farm is offering smoke sauna experience, mental heritage workshops and hiking in nature.

HAANJA PUHKE- JA SPORDIKESKUS

Valgustatud suusarajad (2 ja 3,2 km), mis suvel sobivad jooksmiseks, kõndimiseks ja jalgrattasõiduks. Pubi, saunad, riietusruumid, disc-golf

Skiing tracks (2 km and 3.2), which are suitable for jogging, walking and cycling in summer. Pub, saunas, dressing rooms, Disc golf

Spordi, Haanja küla, Haanja vald

Tel +372 528 0662
+372 5309 7120
E-mail valdd@haanja.ee
pubi@haanja.com
GPS 57°43'21.78"N 27°2'55.7"E

www.haanja.ee
www.haanja.com

SPORDIÜHING EKSTREEMPARK SPORT UNION EKSTREEMPARK

- Loodusmatkad Haanjamaal
- Matkavõistluste korraldamine
- Kaljuronimine sise- ja välisseintel
- Kõislaskumine Võrumaa tornidest
- Vee- ja mägitradid Euroopas
- Veematkaope ja kärestikukoolitused Eesti, Soome ja Norra jõgedel

- Nature hikes in Haanjamaa
- Organizing adventure competitions
- Indoor and outdoor rock climbing
- Reppelling from the towers in Võru County
- Water tours and mountaineering in Europe
- Training for canoeing trips and white water rafting on Estonian, Finnish and Norwegian rivers

+372 521 3130
ekstreempark@gmail.com
www.ekstreempark.ee

Rõuge-Haanja-Misso-Mõniste-Varstu

TOITLUSTUS | CATERING

Tindioru forell

Tindi küla, Rõuge vald
www.tindiorutalu.ee
tindiorutalu@gmail.com
+372 503 2060
57°43'32"N 26°56'18"E
aprill - oktoober

80 | 80 | 10 |

Rõuge Rooben-Kiirtoit

Õobikorg, Rõuge vald
+372 515 5791
imisno@hot.ee
suveperioodil

Rõuge Suurjärve küalistemaja

Metsa 5, Rõuge alevik, Rõuge vald
www.maremajutus.ee
info@maremajutus.ee
+372 524 3028
57°43'54"N 26°55'22"E
Toitlustamine ettetellimisel

Ala-Rõuge küalistemaja

Veski tn 4, Rõuge
+372 522 6384
www.alarouge.ee
info@alarouge.ee
57°43'48"N 26°54'53"E
Toitlustamine ettetellimisel

Saarsilla Talukohvik

Haanja mnt 4, Rõuge
+372 5345 6116
saarsilla@hot.ee

12 | 25 | | P |

Õobikuoru Villa

kohvik-restoran Andreas
Tiidu küla, Rõuge vald
+372 509 9666
www.oruvilla.ee
villa@oruvilla.ee
57°43'33"N 26°55'46"E

70/30 | 30 | 30 | | P |

Haanjamehe talu

Vakari küla, Haanja vald
www.haanjamehetalu.ee
info@kubija.ee
+372 786 6000
57°44'19"N 27°4'59"E
Toitlustamine ettetellimisel

150

Kohvik 318

Haanja küla, Suure Munamäe vaatetorn
www.suurmunamagi.ee
+372 5822 9895
57°42'50"N 27°3'37"E

16

Kohvik-restoran Suur Muna

Haanja küla, Haanja vald
www.suurmuna.ee
muna@suurmuna.ee
+372 5866 4668
57°42'48"N 27°3'19"E

80 | 50 |

Pubi Finiš

Haanja Puhke- ja Spordikeskus
Haanja küla, Haanja vald
Pubi Finiš
pubi@haanja.com
+372 528 0662
57°43'22"N 27°2'55"E

50 | 12 |

Haanja Milla Köök

Haanja küla, Haanja vald
www.haanjamilla.com
silja@siljasport.ee
+372 528 9100
57°43'14"N 27°3'5"E
Toitlustamine ettetellimisel

50

Rogosi Mõisa Köök

Tammiku tee 13-Rogosi mõis
Ruusmäe küla
www.rogosi.ee
rogosi@rogosi.ee
+372 505 1547
57°38'10"N 27°5'17"E

70

Suhka talu

Mäe-Suhka küla, Haanja vald
www.suhka.ee
suhkatalu@hot.ee
+372 5193 8000
57°40'59"N 27°6'60"E
Toitlustamine ettetellimisel

25

Vaskna turismitalu

Plaksi küla, Haanja vald
www.vaskna.ee
vaskna.talu@mail.ee
+372 508 7359
57°42'37"N 27°4'12"E
Toitlustamine ettetellimisel

40 | 100 |

Krabi Kõrts

Krabi, Varstu vald
Krabi Kõrts
krabikorts@gmail.com
+372 506 8904

Luhamaa Piiri kohvik

Lüta küla, Misso vald
www.piirikohvik.ee
camiro@collade.ee
+372 5342 3473

50 | 20 |

Pööni kõrts-küalistemaja

Pööni, Missokülä küla, Misso vald
www.pööni-kõrts-küalistemaja.ee
poonikorts@gmail.com
+372 517 9228
57°36'45"N 27°15'25"E

Romelina kohvik

Määsi küla, Misso vald
+372 5342 3473
Romelina kohvik

Tsiistre Teemaja

Männiku, Tsiistre küla, Misso vald
teemaja@tsiistre.ee
+372 5809 3868
57°39'48"N 27°11'46"E

25 | 30 |

MATKARAJAD | HIKING

www.loodusegakoos.ee

Haanja looduspark

Kavadi järve matkarada 2,2 km
Alguspunkt: Uue-Saaluse külas
Uue-Saaluse mõisapargis

Vällamäe matkarada 2,2 km

Alguspunkt: Võru-Haanja mnt 11
kilomeetril keerata vasakule, 100 m
kaugusel on parkla

Eestimaa lõunatipu looduse õpperada 4,8 km

Alguspunkt: Naha külas

RMK Mõisamõtsa loodusõpperada 5 km

Alguspunkt: Vastse-Roosa külas, Metsa-
venna talu lähedal

RMK Pähni looduskeskus

Võimalik külastada metsamuuseumi,
kasutada raamatukogu, saada infot
RMK puhkamisvõimaluste kohta ja
külastada näitusi.

RMK Pähni metsaõpperada 3 km

Alguspunkt: Pähni looduskeskuse juures

RMK Hinni kanjon

Nursi küla, Kahrila järve lähedal

RMK Pullijärve matkarada 3,6 km

Raja alguspunkt: Misso A&O kaupluse
parklast Riia-Pihkva mnt ääres.

RMK Tõrvandu

metsaõpperada 3 km

Alguspunkt: Pähni loodusmajast 400 m
kaugusel läänes asuvalt teeristilt

RMK matkatee lõik

Pähni-Ähijärve 105 km

Matka võib alustada Pähni looduskeskuse
või Karula rahvuspargi keskuse juurest

RMK Paganamaa

maastikukaitseala matkarajad

Viis erinevat tähistatud matkarada, pik-
kusega 0,9 km, 2,7 km, 3,8 km, 4,3 km
ja 4,7 km. Alguspunkt: Piirioru pervelt
Raadi mäelt.

Rõuge Energiarada 2,6 km

Alguspunkt: Õobikoru Keskuse parkla
www.energiapark.rauge.ee
RMK Rõuge ürgoru matkarada 10 km
Alguspunkt: Õobikoru Keskuse lähedal
kiige juures.

RMK Õobikoru väike matkarada 450 m

Alguspunkt: Õobikuoru Keskuse lähedal
Rõuge muinasmaja ja aida juures

RMK Luhasoo õpperada 5 km

Rõuge vallas, Päriljõe ja Läti piiriga
külgneval alal.

RMK Kirikumäe järve matkarada 3,2 km

Raja alguspunkt: 500m Kirikumäe bussi-
peadusest, Kirikumäe ujumiskoha juures.

SUPLUSKOHAD | SWIMMING

Ahitsa järve supluskoht

Ahitsa küla, Võru-Valga maantee ääres,
Nursi ja Sänna külade vahel.

Varstu järve supluskoht

Varstu alevik, Varstu järve ääres

Liivajärve supluskoht

Paganamaa küla

Vana-Roosa supluskoht

Vana-Roosa järve ääres

Rõuge Suurjärve supluskoht

Rõuge alevik

Viitina järve supluskoht

Viitina küla, Viitina mõisahoone taga

Palujüri järve supluskoht

Palujüri külas Palujüri järve ääres

Põrste järve supluskoht

Luhamaa Kärinä külas Tsiistres

Vaskna järve supluskoht

Trolla külas Vaskna järve ääres, RMK
lõkkekoht

Kavadi järve supluskoht

Uue-Saaluse külas Kavadi järve ääres
pargis, RMK lõkkekoht

Pulli järve supluskoht

Misso alevi keskel

Küparaare ujumiskoht

Kisejärve ääres

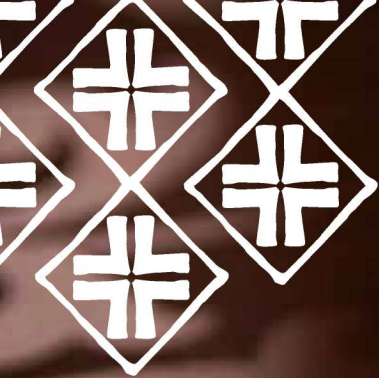
LÕKKEKOHAD | CAMPFIRE SITES

Vaskna järve lõkkekoht

Kavadi järve lõkkekoht

Haanja lõkkekoht

Võrumaale sööma

Uma mekk ootab

„Kohalik toit – see on ajalugu, traditsioonid, pärimus,” õhkab Kadri Karu, kes on koos oma õe Triinu Guerriniga võtnud kohaliku toidu oma südameasjaks. See tähendab, et õed korjasid aastaid pärimust ja retsepte, käisid mööda arhiive ja koduloomuuseume, et saada aimu, mis see Võrumaa kohalik toit siis ikkagi on. Vastseliina kandis oma ema ja vanaema köögi peal üleskasvanuna on sõnad „kohalik” ja „traditsiooniline” Kadri geenireas. Miski, mis nüüd kindlalt ja tugevalt maa külge ankurdab ja annab kindluse ajada oma asja. „See on midagi, mida ma väiksenä ei mõistnud, ent mis nüüd on mulle täielikult kohale jõudnud – ennekõike on kohalik toit kohalik tooraine, kohaliku tootja käest,” ütleb Kadri. „Minu jaoks on väga suur vahe, kas ma kasutan oma magustoitudes suures tehases toodetud kama või kohalikku, Urvaste kama. Nii et ei ole üksta kama kõik”, lisab ta muiates. Just Urvaste kama on üks neid Võrumaa maitseid, mis on saadaval üle Eesti ja mis on kuulsaks teinud terve piirkonna. Vanas Urvaste koolimajas valmistatav kamajahu on just selline, mis vastab Kadri arusaamale kohalikust toidust. „Seal on kõik paigas – see on valmistatud käsitsi, seal on kogukonnamõõde ning seal on traditsioon”.

Kaubavahetus parkimisplatsil

Kõigi nende teadmiste ja tõdemuste pealt sündiski õdedel idee teha kohaliku toidu *catering* „Võrumaa maitseid”. Et Võrumaa maitseid ka pakkuda, on õdede nimekirjas 20-30 kohaliku toidu tootjat, neist kümneaga on, nagu õed ise ütlevad „püsisuhe”. Näiteks toob Kadri küpsetamiseks vajaminevad jahud leiva, kookide ja karaski jaoks nii Sõmerpalust Kärgula külas asuvast Loona talu veskist kui ka Haanjamaal Ruusmäel tegutsevast Aado talust. Ent asi pole üksnes kohaliku kasutamises ja tarbimises, Kadri sõnul on see midagi palju enamat: kohalik on üldjuhul üsna mahe, see on ökonoomselt ja loodussõbralikult toodetud ning sellega kaasneb isiklik lähenemine pealekauba. „Mul on kõikide toidutootjatega nii, et kui mulle juba meeldib see inimene ja see mõtteviis, kuidas ta oma asja teeb, siis tuleb toit ka maitssvam,” räägib Kadri. Tema jaoks ongi kõik toiduga seotu väga subjektiivne ning isiklik. „Mulle meeldib see mõte, et ma tunnen oma tooraine tootjaid, et ma helistan neile, räägime maast ja ilmast, et ma saan oma kauba naljakast kohast kätte – näiteks kuskil suvalisel parkimisplatsil. Ja kui ma tean, et toore on samamoodi käsitöö - ise kasvatavad, kiviveskis jahvatavad, siis see ongi see mingi kätesoojus, mis on tootes sees”. Just neil põhjustel oleks Kadril enda sõnul väga vastuoluline öelda, et jah, ma teen kohalikku *cateringi* aga minu leivad pole kohalikust jahust küpsetatud.

Kirurgist juustumeister

Ent kohalik toit pole Kadri sõnul üksnes eelmistelt põlvede pärand kaerakilest ja tanguprudrust. „Seda ka, aga tähtis on omaks võtta ka uut,” rõhutab Kadri ning toob näite: „Meie

kasutame oma toitudes väga palju võrseid, aga ka kitsejuustu”. Kuigi need pole tema sõnul kuidagi Võrumaa ega Eesti traditsioonilised söögid, ei tähenda see seda, et need tuleks nimekirjast välja lülitada. „Kui sa tahad ja oskad sellest häid toite teha ja sul on olemas ka hea tootja, siis tee seda ja ütle, et see on kohalik,” selgitab Kadri. Tema sõnul Võrumaal kitsejuustu tootjaid jagub. Tema enda suur lemmik on Kolotsi talu, kus varem kirurgina töötanud perepea valmistab nüüd mahedat kitsejuustu. Lihatoodetest eelistab Kadri kasutada kas Saunamaa suitsuküülikuid või Mooska talu suitsusauna sinki.

Kus see Uma Mekk on?

Kõik see ongi Kadri jaoks uma mekk ehk võrumaine aus kraam. Ent Uma Mekk on ka Võrumaise toidu kaubamärk, mis annab toidutegijale kindluse, et tegemist on kohaliku tooraine või tootega ning tarbijale teadmise, et pakutav toit on kohalik. Kadri, kes on ka ise Uma Meki asju eest vedanud, nendib, et pigem on Uma Mekk siiski toodete kaubamärk. „Hetkel on see tõsine probleem, et turistid tulevad Võrru ning küsivad, et kust neid Uma Meki sööke siis saab? Aga kahjuks pole sellist kohta, kus oleks suur silt, pole neidki kohtigi väga, kes üleüldse Uma Meki toite igapäevaselt pakuks,” on Kadri aus. Tehes ka oma MTÜ Piiri Kõök alt kohaliku toidu koolitusi kohvikupidajatele, kuuleb ta ka tihti argumente, miks pole kohvikutes Uma Meki menüüd: „Nad ütlevad, et see pole kättesaadav, et see on kallim, et kvaliteeditase on erinev,” loetleb Kadri ja lisab: „See on õige ja pole ka, sest minu arvates on hetkel pigem küsimus selles, kas me väärtustame kohalikku või mitte”.

Kust siis aga ikkagi kohalikku, seda uma mekki saada, kui oled juba Võrumaale jõudnud?

Üks võimalus on otsida Võru suurematest poodidest Uma Meki kaubamärgiga tooteid. Kindlasti on riulitel olemas Pühajõe pruulikoja kesvamärjukesed, Loona taluveski jahud, Taarapõllu mahekrõpsud ja Nopri Talumeierei tooted. Mooska suitsuliha, Kolotsi ja Mängli kitsejuustude, Palvemaja küülikuliha ning muude hõrgutiste saamiseks tasub aga külastada tootjate kodulehti ning nendega otse ühendust võtta. Kui on õnne ning pererahval võimalust, võite saada lisaks heale kraamile ka ühe väikeettevõtte tutvustusringkäigu. Kui tahta aga Uma Mekist osa saada restoranides, siis tasub oma reis Võrumaale plaanida just aprillis või oktoobris, siis toimub Uma Mekk kohvikute ja restoranide nädal, mil enamuse Võrumaa kohvikuid pakub Uma Meki menüüd. Kiigata tasub ka kodulehele visitvoru.ee

Come and have a meal in Võru County

Uma mekk is expecting you!

'Local food means history, tradition, heritage,' sighs Kadri Karu who, along with her sister, Triinu Guerrin, is fully dedicated to the local food of Võru County. For years, the sisters connected together the local lore and heritage, and visited numerous archives and parish museums to try and gain a hold on what the local food of Võru County actually means. Having grown up in the vicinity of Vastseliina on food produced in the kitchens of their mother and grandmother, the words 'local' and 'tradition' are written into Kadri's genetic code. This is something which is now securely anchored in her very psyche, and it gives her the confidence to do her own thing. 'I didn't understand it as a little girl, but the recognition has now fully dawned on me - local food is, above all, about local raw materials which come from a local producer,' says Kadri. 'It makes a lot of difference for me to be making desserts using the local Urvaste kama, instead of kama which has been produced in a large factory. It's not all the same at all,' she adds with a grin. Urvaste kama is one of the flavours of Võru County, something that is available all over Estonia and which has made the entire region famous. The kama flour which is produced in Urvaste's old school house meets Kadri's idea of local food to a 'T'. 'Everything is right - it's handmade, and the dimensions of community and tradition are involved.'

Trading from a car park

All of this knowledge and the sense of belief possessed by the sisters gave rise to the idea of establishing a local food catering company called 'Võrumaa maitset'. In order to provide the true flavours of Võru County, the sisters' list includes around twenty or thirty producers of local food, with the sisters claiming to have established 'long-standing relationships' with ten of them. For example, Kadri sources the flour required for breaking bread, cakes, and barley bread from the mill at Loona Farm in Kärjala Village, Sõmerpalu, as well as from Aado Farm which operates in Ruusmäe, Haanjamaa. It's not just about using and consuming produce of local origin, though, according to Kadri, there is much more involved. The local products are generally quite organic. They are produced in a nature-friendly manner and come with a personal touch. 'If I like a person and their philosophy, the way they make things, then the food ends up being tastier - it's the same for me with all food producers,' says Kadri. Everything food-related is very subjective and personal for her. 'I like the thought of being acquainted with the people who produce my raw products, being able to give them a call and talk about anything, receiving the goods in a funny place - in a random car park, for example. And when I know that the raw materials were also hand-made, home-grown, or ground in a stone mill, then it's a special kind of warmth, one generated by human hands, which can be found in the product.' For these reasons, according to Kadri, it would be controversial to claim to be providing local catering if her bread were not baked using local flour.

From a surgeon to a cheesemaker

Kadri says that local food cannot be limited to special oatmeal porridge (or 'grits') which have been inherited from an earlier generation. 'It's all of that, but it's also important to accept new things,' stresses Kadri and provides an example: 'We use a lot of shoots in our dishes, as well as goat cheese.' According to Kadri, these have no connection with the traditional cuisine of Võru County or even Estonia, but that doesn't mean that they should be left out of the list. 'If you want to, and can use them to cook delicious dishes and have a good producer, just do it and say that it's local,' explains Kadri. She claims that there are plenty of goat cheesemakers in Võru County. Her own big favourite is Kolotsi Farm, where organic goat cheese is being made by the head of the household, someone who used to work as a surgeon. When it comes to meat products, Kadri prefers to use smoked rabbit from Saunamaa or the ham from the smoke sauna at Mooska Farm.

What's this Uma Mekk?

For Kadri, all of the above added together provides the uma mekk, which means honest food from Võru County. But Uma Mekk is also the trademark of food from Võru County, which ensures for the cook that the raw materials or products are of local origin, while the consumer is assured that the food being served truly is local. Kadri, who has done a lot of work herself to promote Uma Mekk, admits that Uma Mekk is, above all, a trademark for products. 'It is currently considered a serious problem when tourists come to Võru and ask where Uma Mekk food can be purchased. But unfortunately there is no place here with a large sign above the door. Even the number of places which offer Uma Mekk food on a daily basis is not very high,' says Kadri honestly. As she is also organising local food training for café keepers under the name of her non-profit organisation, MTÜ Piiri Köök, she often hears arguments as to why the cafes do not have Uma Mekk menus: 'They say that it's not available, that it's more expensive, that the level of quality is different,' lists Kadri, and adds: 'It's true and it also isn't true because, in my opinion, it is rather a question of whether or not we value local products.'

But where does one get to taste local products, this uma mekk, after having arrived in Võru County?

One of the opinions suggests looking out for products labelled with the Uma Mekk trademark in Võru's larger stores. You are guaranteed to find beer from the Pühajõe brewery, flour from the mill at Loona Farm, organic chips from Taarapõllu, and dairy products from Nopri Talumeierei. In order to get Mooska smoked meat, goat cheese from Kolotsi or Mängli, hare from Palvemaja, and many other delicacies, it may be a good idea to visit the websites of the producers themselves and contact them directly. If you are lucky and the owners have some time to spare, you may also get yourself a short tour to introduce the company in addition to the food. However, if you would like to experience Uma Mekk in a restaurant, it would be a good idea to plan your trip to Võru County in April or October. That's when the Uma Mekk café and restaurant weeks take place, with most of the cafés in Võru County serving Uma Mekk menus. In addition, please check out the website at visitvoru.ee.

Võrumaale ettevõtjaks

Tee oma pöörased mõtted teoks

Võrumaal elab vaid 14,7 inimest ruutkilomeetri kohta, mis tähendab, et siin on piisavalt ruumi nii uute asukate kui ka nende kõige hullumeelsemate mõtete jaoks. Olgu selleks tooršokolaadi tootmine vanas koolimajas, metsade vahel asuv fotostudio või rahvusvaheline punkrikaevamise võistlus Läti piiri ääres. Just viimasele mõttele tuli Vastse-Roosa küla Meelis Möttus. Aasta oli siis 1999, kalender näitas juulikuu 17. kuupäeva. Kohal oli üle 300 inimese, kes kõik tahtsid kaevata punkrit – jah, just sellist, millises eladis metsavennad. „Algul oli metsavendlus minu südameteema, sest mu enda isa elas põranda all ning mu onu kolis olude sunnil Austraaliasse, hiljem sai sellest aga leiva lauale tooja”, meenutab Möttus. Just see 17. juulikuu sündmus pani alguse Metsavenna talule. Kohale, millele Eesti võrdõigusvolinik omistas läinud aastal tunnustuse „Siia Saab”, sest päris ehtsat metsavenna punkrit saavad Metsavenna talus külastada ka need, kes ratastoolis.

Üleöö kuulsaks

Koos metsavenna punkriga valmis ka puskar „Metsakohin”, mis tõi endaga kaasa suured sekeldused politseiga. Ent selle asemel, et jääda piasjajade pärast muretsema, talitas Möttus just nii nagu maal elades talitama peab – enda ees tuleb näha üksnes võimalusi. „Ma sain küll 500 krooni trahvi, mis toona oli väga suur raha, aga minu talu sai üleöö kuulsaks, kuna minu sekeldustest ilmus Õhtulehes esikaane lugu,” jutustab Meelis mõnusa muigega näol ning lisab: „Ma poleks eluski jõudnud toona endale nii kõva reklaami osta”. Edasine läks juba kui lepase reega – metsavenna retked ja jaanituled, sitaveo talgud ning türgi jalgpall – inimesed olid vaimustuses, kapital liikus ning Metsavenna kompleks arenes, kuid seda kõike väga kindlatel põhimõtetel. „Kui sa maal tegeled millegagi, siis sa pead ikka väga täpselt teadma, mida sa teed ja mida mitte,” selgitab Meelis, miks ta ei paku oma puhkekompleksis eraldi majutusteenust. Samas on aga metsavenna punker avatud aastaringelt, mis tähendab, et seal saab tasuta ööbida ükskõik millal, ilma et peaks sellest kellelegi teatama. „Kui maal elada, siis sa pead ka aduma, et mille eest küsida raha ja mille eest mitte. Kõike ei saa rahasse arvestada,” mõtiskleb Metsavenna talu peremees.

Maailma odavaim ökopiim

Siiski tuleks aga tema arvates lähtuda põhimõttest, et „maal ei saa elada nii, et arendada siin ainult ühte haru ja eladki sellest ära”. Nii saabki Metsavenna talupoest osta maailma kõige odavamat, tunnustatud ökopiima. Nimelt on Meelis paralleelselt puhkekompleksi pidamisega pidanud ka punast tõugu lehma, keda maailmas alles jäänud vaid 7000. Ökopiim oli Möttuse reaktsioon piimanduskriisile. „Maal ei saa teha asju kivisse raiutult, tuleb olla muutuste lainel ning end vastavalt sellele kohandada,” räägib Möttus, lisades et oluline on

leida viis, kuidas teistest eristuda. Nii ei piirdugi Möttus üksnes piima müügiga, vaid teeb ka omatoodetud piimast juustu. Metsavenna Raclette, Väike Tomme ning Tomme jõudsidki hiljuti Stockmanni lettidele. Ka Metsavenna sõir sai oma etiketid ning Metsavenna köögis käivad katsetused, kuidas valmistada suitsusauna juustu. Ühtlasi on Möttusel plaan juba sel suvel muuta Metsavenna talupood selliseks, kust mööduja saaks ööpäevaringselt osta otse külmikust värsket mahepiima.

Ideedel pole piire

Turismi ja piimandusega aga Möttuse ettevõtmised ei piirdu. Metsavenna talus on ka väike hüdroelektrijaam, mis näiteks läinud aasta oktoobris tootis elektrivõrgule müümiseks 9000 kW energiat. Lisaks sellele on ta pikki aastaid juhtinud väikest saekaatrit, kus toodetakse puitkaste sõiduautode tuuleklaasidele. „Ma ei saa öelda, et meil oleks keeruline, sest me tegeleme nende asjadega, millega saab maal tegeleda. Üks asi on turism, teine on toidutootmine ja kolmas puidutootmine, lõbumaja tegemist ma siin ette ei kujutaks,” võtab Möttus oma loo kokku, lisades vaid: „Siin tuleb mõelda ka sellele, et sobiksid keskkonda, et sa saaksid inimestega läbi ning arvestaksid loodusega”.

Entrepreneurship in Võru County

Bring your crazy ideas to life

There are only 14.7 people per square kilometre living in Võru County, which means that there is plenty of room for newcomers and even their craziest ideas. From making raw chocolate in an old school building or running a photography studio in the middle of the forest to organising international bunker-digging competitions near the border between Estonia and Latvia. It was Meelis Möttus, a farmer from Vastse-Roosa, who came up with the idea for the latter. The competition took place on 17 July 1999. More than 300 people arrived, all eager to dig a bunker - the real kind, that is - something similar to those which used to provide a shelter for the Forest Brothers, the wartime Estonian guerrilla partisans. 'Initially, the theme of the Forest Brothers was simply close to my heart, because my own father lived in hiding and my uncle was forced to emigrate to Australia due to the prevailing circumstances. Later, however, it became a considerable source of income,' recalls Möttus. The event on 17 July was the beginning of Metsavenna Farm (the farm's name being Estonian for 'Forest Brother'). Last year, the place was awarded the 'Siia Saab' badge for access by the Estonian Equal Treatment Commissioner, because the real Forest Brothers' bunker at Metsavenna Farm is accessible to wheelchair users.

Famous overnight

Along with the Forest Brothers' bunker, the 'Metsakohin' moonshine was also brought to life, accompanied by a good deal of police interest. Instead of getting stuck in small issues, however, Möttus did what one has to do to get by when living in the country - he saw only new opportunities. 'I was fined 500 kroons, which was a lot of money back then, but my farm became famous overnight because the Õhtuleht newspaper printed a front-page article covering my adventures,' Meelis recounts with a wry smile and adds: 'There was no way I could have afforded to pay for such great advertising at the time'. From there, the ride was smooth - the Forest Brothers' hikes and Midsummer Day bonfires, manure-hauling rides, and Turkish football - people were thrilled, money was moving, and the Metsavenna complex kept developing, but all this was based on unwavering principles. 'If you want to do something in the country, you need to have a very clear idea of what you are and are not doing,' says Meelis to explain why he is not providing separate accommodation services at his holiday complex. The Forest Brothers' bunker, however, is open year-round, which means that it is possible to spend a night there any time without having to provide advance notification. 'When living in the country, you must understand what you can and cannot charge money for. Not everything can be translated into money,' says the master of Metsavenna Farm.

The cheapest organic milk in the world

Möttus believes in the principle that 'it is not possible to live in the country only by developing one branch of expertise and earning one's entire income from this branch'. Therefore, the Metsavenna Farm store also sells well-received organic milk, which is the cheapest in the world. As can be seen, alongside his running of the holiday complex, Meelis also farms red cows, of whom there are only 7,000 left in the entire world. The organic milk was Möttus's response to the milk crisis. 'You cannot have your business set in stone in the countryside; you need to ride the wave of change and adjust, if necessary,' says Möttus, and adds that it is important to find a way of differentiating one's own products from those of others. The response means that Möttus does not only sell milk but is also makes cheese from the milk which is produced at the farm. Three different cheeses - Metsavenna Raclette, Väike Tomme, and Tomme - have just arrived on the shelves of Stockmann grocery stores. Sõir has just been supplied with its labels and tests are ongoing in the kitchen at Metsavenna Farm to find a way of making smoke sauna cheese. Möttus is also planning to make fresh organic milk available to passers-by, straight from the refrigerator in the Metsavenna Farm store, with supply being around the clock and availability starting from as soon as this summer.

Ideas have no limits

The businesses being run by Möttus are not merely limited to tourism and making dairy products. Metsavenna Farm also has a small hydropower plant which, as an example, generated 9,000kW of energy in October last year which was sold to the power network. Möttus has also been managing a small sawmill for many years, which produces wooden crates for car windscreens. 'I cannot say that times are difficult for us, as we are doing what can be done in the country. Tourism is one thing, food production another thing, and wood processing yet another thing, but I couldn't imagine running a brothel here,' Möttus summarises, adding: 'You also have to give some thought to fitting into the environment here, to getting along with people and being considerate towards nature'.

Katariina allee ja Tamula rannapromenaad

Katariina Alley and Lake Tamula Promenade

Linna pärl on Tamula järv koos pargi, rannapromenaadi ja Roosisaare rippisillaga. Promenaadi ühendab kesklinnaga võluv Katariina allee.

Lake Tamula, with its park, promenade, and the suspension bridge to Roosisaar Island, is the pearl of the town. The charming Katariina Alley leads from the promenade to the town centre.

Lasva veetorn-galerii

Lasva Water Tower Gallery

Omanäoline vaatetorn, millel on ümber rahvusliku mustri- ga vöö ja tornis mitmel häälel helisev klavertrepp.

A unique observation tower tied with a patterned national dress belt and featuring a musical piano staircase, which plays different sounds.

National Geographic kollased aknad (Obinitsa, Rõuge, Vastseliina, Urvaste)

The National Geographic yellow windows (Obinitsa, Rõuge, Vastseliina, Urvaste)

Kollaste akende puhul on tegemist ajakirja National Geographic Eesti ja Lõuna-Eesti Leaderi tegevusgruppide rahvusvahelise koostööprojektiga „Elu kahe maailma piiril“. Läbi kollase akna heidetud pilk võib pakkuda teistsugust ja üllatavat vaadet meie tegemistele või loodusele ning tõdeda, et me elame erilises paigas! NG kollased aknad Võrumaal: Uhtjärve ürgoru veerul, Obinitsa külas, Vastseliina piiskoplinnuse juures, Rõuge Suurjärve rannas.

The yellow windows were set up within the framework of the 'Life at the Border of Two Worlds' project, an international cooperation project held by the journal, National Geographic Eesti, and the South-Estonian LEADER action groups. A glance through a yellow window may offer a different and surprising view of our activities or of nature itself, and prove that we live in a very special place! The NG yellow windows in Võru County are located at the Uhtjärve primeval valley, in Obinitsa Village, by Vastseliina Episcopal Castle, and at the beach along Lake Rõuge Suurjärv.

Navitrolla maalid

Navitrolla's paintings

Kunstniku suured, neljale korrusmajale maalitud intrigeerivad pildid elavdavad linnapilti ja kinnitavad, et Võru on Üts ummamuudu liin – uma ja hää! Maalid asuvad Luha 13, Koreli 24, Vilja 20 ja Vilja 4.

The painter's large, integrated paintings on the outside of four apartment buildings enliven the townscape and prove that Võru is a very unique town - our own town and a good one! The paintings are located at 13 Luha, 24 Koreli, 20 Vilja, and 4 Vilja.

Piusa koopad

Piusa Caves

Üks turistide lemmikpaiku Vana-Võromaal. Piusa Koobaste Külustuskeskuses võib jalutada virtuaalselt Muuseumikoopas, tutvuda AHHA keskuse valmistatud eksponaatidega, külastada koos giidiga koobaste vaateplatvormi. Siin on põnev interaktiivne muuseum, mille seminarisaalis on võimalik vaadata filme koobaste tekke- ja ajaloo.

These are one of the favourite tourist sites in Vana-Võromaa. Visitors can take a virtual walk through the museum cave,

acquaint themselves with exhibits which have been made at the AHHA Science Centre, or take a guided tour up to the observation platform which overlooks the caves at the Piusa Caves Visitor Centre. There is an exciting interactive museum there which screens films about the formation and history of the caves and which are shown in the seminar hall.

Rõuge ürgorg ja Pesapuu vaatetorn

Rõuge Primeval Valley and the Nesting Tree (Pesapuu) observation platform

Alustades Ööbikuorust, möödudes Eesti sügavaimast, Rõuge Suurjärvest (38 m), võid matkata Hinni kanjonini – säikorgu, kus paljandub ligi 200 meetri ulatuses 5–6 meetri kõrguste seintena liivakivi. Rõuges on palju uudistada: Eesti Ema kuju, Hüdrotöökoda-muuseum, vendade Kriisade orel kirikus; ümbrusele ja järvedele võid heita pilgu Ööbikuoru Külustuskeskuse lähedal asuvast uhkest ja omapärasest Pesapuu vaatetornist.

The trail sets off from Ööbikuorg (Nightingale Valley), passing Lake Rõuge Suurjärv, Estonia's deepest lake (at 38m), and

it arrives at Hinni canyon, an incision valley featuring sandstone outcrops which are between five to six metres high and which stretch over a span of approximately 200 metres. There is plenty to see in Rõuge, such as the monument to the Estonian Mother, the Hydro Workshop & Museum, and the organ which was made by the Kriisa brothers and which sits in the church. You can also enjoy a view of the surrounding area and lakes from the imposing and unique Nesting Tree observation platform near the Ööbikuorg Visitor Centre.

Setomaa

Setomaa – Obinitsa Muuseum tutvustab seda erilist rahvakultuuri, kes hoiab alles oma kultuuritraditsioone leelo (kantud UNESCO vaimse kultuuripärandi nimistusse), murdekeele, rahvariie, käsitöö, usu ja uskumuste, kommete, tavade ning Seto Kuningriigi päeva näol.

The Setomaa-Obinitsa Museum introduces the small but special ethnic group which lives in this area. They are preserving their cultural traditions through a mixture of their unique songs (which have been included in the UNESCO List of Intangible Cultural Heritage), their dialect, national dress, handicrafts, religion and beliefs, customs, habits, and the Seto Kingdom Day.

Suur Munamägi

Mount Suur Munamägi

Võrumaal asub Baltimaade kõrgeim tipp (318 m merepinna- st). Mäel asu- vast vaatetornist avane- vad suurepäraseid vaated kaunile Lõuna-Eesti loo- dusele.

The highest point in the Baltic States can be found in Võru County (318m above sea level). The ob- servation platform on the mountain offers brilliant views over the gorgeous southern Estonian coun- tryside.

Talv Võrumaal / Winter in Võru County

Võrumaa künkad ja mäed pakuvad talverõõmude nauti- jatele suurepäraseid võimalusi – Haanjamaa suusarajad, räätšaretked Vällamäel, Rõuge jääväljak, Kubija tervise- ja suusarajad, Kütioru slaalominõlvad, kalamehi peibutavad järved, lastele püürhällid ja kelgumäed, tõukekelgumatkad, koerarakendiga sõit.

The pearls of Võru County

The hills and mountains of Võru County offer great opportunities for anyone who is fond of the pleasures that winter has to offer, such as skiing tracks in Haanja, show shoe trips in Vällamäe, an ice rink in Rõuge, health trails and skiing tracks in Kubija, the slalom hills of Kütiorg, attractive lakes for fishermen, ice carousels and sledding hills for children, kick sledge trips, or dog sled rides.

Uma mekk

Our own flavours (Uma Mekk)

Local produce and home cooking are held in high regard in Võru County. Since 2010, the UMA MEKK brand has been used to mark products which have originated in Võru County. The brand is used to mark vegetables and conserved food, juices, and bread, but also menus. Keep your eyes peeled and spot the brand in grocery stores and in the eateries which can be found in Võru County.

Vana-Võromaa muuseumid

Vana-Võromaa Museum

Vana-Võromaa kultuuripärandit ja ajalugu tutvustavad Dr.Fr.R. Kreutzwaldi memoriaalmuuseum, Põlva Talurahvamuseum, Mõniste Talurahvamuseum ning Vana-Võromaa Kultuurikoda. Huvilist ootavad sisukad püsinäitused ja põnevad paigalood, teemapäevad ning õpitoad.

Vana-Võromaa Museum brings together four museums which are located in the historical Võru County: the Dr Fr Kreutzwald Memorial Museum, the Põlva Peasant Museum, the Mõniste Peasant Museum, and the Võru County Museum and Gallery. The museums introduce our history and cultural heritage, and organise exhibitions and workshop days.

Vastseliina piiskopilinnus

Vastseliina Episcopal Castle

1342. aastal rajatud linnus, mis oli Vana-Liivimaa võimsaimaid kaitseehitisi, millest kujunes keskajal tuntud palverändurite sihtkoht. Siia koguneb ka tänapäeval rohkelt palverändureid. Linnuse peamajas saad osa ajarännakutest läbi keskaja koos linnuserahvaga.

The castle, built in 1342, was one of the most imposing defensive structures in ancient Livonia, and it became a well-known pilgrimage destination in the Middle Ages. The site is still drawing in plenty of pilgrims today. In Castle's main house visitors get to travel back in time and through the medieval times with the people who used to live in the castle.

Võrumaa matkarajad

The hiking trails of Võro County

Loodust ja matkamist armastavatel inimestel on võimalus end proovile panna tähistatud matkaradadel, avastada Võrumaa loodusrekordeid jalgsi või jalgrattal, nautida vaateid vaatetornidest ja puhata matkaonnides.

Anyone who is fond of nature and hiking can test themselves on the marked hiking trails, discover the natural records of Võru County by foot or on a bike, enjoy the views from viewing platforms, and rest their feet in the hiking cabins.

Võrumaa mõisad

The manors of Võro County

Rogosi kastellmõis Ruusmäel on unikaalne terviklik kompleks, mis on Haanjamaa turismi, hariduse, kultuuri- ja kogukonnakeskus. Väravatornis on väike koduloomuuseum. Sänna Kultuurimõis ootab osa saama erinevatest tegevustest ja kultuurisündmustest. Mõisa juurest algab Taevarada – päikesesüsteemi mudel mõõtkavas 1:1 miljard (1 mm = 1000 km või 1 m = 1 milj. km). Päike ja neli esimest planeeti paiknevad Sänna mõisa vahetus läheduses, järgmised planeedid asuvad Pärlijõe orus Sänna ja Hurda külade vahel. Eemalt vaadeldavad on Vana-Antsla, Sõmerpalu, Väimela, Viitina, Luutsniku, Linnamäe ja Järvere mõisad.

Rogosi Castle Manor in Ruusmäe is a unique, complete complex, which serves as the tourism, educational, cultural, and community centre of Haanjamaa. The gate tower houses a small local history museum. Sänna Culture Manor offers various activities and cultural events. The manor marks the start of the Sänna Sky Trail, a model of the solar system on a scale of 1:1 billion (1mm = 1000km or 1m = 1 million km). The sun and the first four planets are in the close vicinity of Sänna Manor, while subsequent planets are in Pärlijõe Valley, between the villages of Sänna and Hurda. The manors of Vana-Antsla, Sõmerpalu, Väimela, Viitina, Luutsniku, Linnamäe, and Järvere can also be seen in the distance.

Võrumaa suitsusaunad

The smoke saunas of Võro County

2014. aastal kanti Vana-Võromaa suitsusaunakombestik UNESCO vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja. Õige saun on võrokese jaoks ikka traditsiooniline suitsusaun. See on paik, kus saavad puhtaks nii ihu kui hing.

In 2014, the smoke sauna customs of Vana-Võromaa were included in the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity. For the people of Võru, only the traditional smoke sauna is a real sauna, somewhere in which both body and soul are cleansed.

Võrukaeltega Võrumaale Family holidays in Võru County

Võrumaa matkarajad
Hiking trails in Võru County

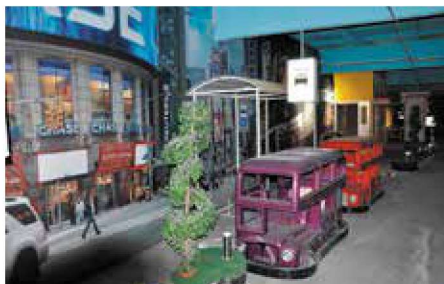
www.loodusegakoos.ee

Liikluslinn | Traffic City

Uue-Antsla küla, Urvaste vald
+372 504 5066, info@noiariik.ee
www.liikluslinn.ee

Kõik suured ja väikesed on oodatud maailma kõige väiksemasse linna – Liikluslinna, kus saab spetsiaalselt kujundatud siseruumides õppida liiklust ja nautida kõike, mis ühe tõelise linna juurde kuulub. Lapsed ja täiskasvanud saavad sõita erinevate autodega ning suvisel ajal kihutada väljas ringrajal.

The smallest traffic city in the world welcomes children as well as adults when it comes to learning about and enjoying everything that comes with real city traffic in indoor premises which have been especially designed for this purpose. Both children and adults get to drive various types of car and race on the outdoor circuit in the summer.

Pokumaa | Pokuland

Rebaste küla, Urvaste ja Kanepi valdade piiril
+372 5342 5054, info@pokumaa.ee
www.pokumaa.ee

Pokumaa teemapark Võru- ja Põlvamaa piiril on loodud Edgar Valteri „Pokuraamatu“ aintel. Pokukojas saab näha Edgar Valteri originaalilustratsioone ja õlimaale, tutvuda tema loominguga, ise pokusid meisterdada ja pokudeks kehastuda. Lisaks on Pokumaal õuesõppe- ja mängurajad, külakiik, piknikukohad ja linnuvaatlustorn.

The Pokuland theme park was inspired by the children's book, Pokumaa, which was written by a well-known Estonian writer of children's books, Edgar Valter. In the Poku Hall, visitors can see original illustrations and oil paintings by Edgar Valter, get to know his creative work, make Pokus themselves, and dress up as Pokus. There are a great many other activities and events, such as study and play trails, village swings, picnic sites, and a bird watching platform.

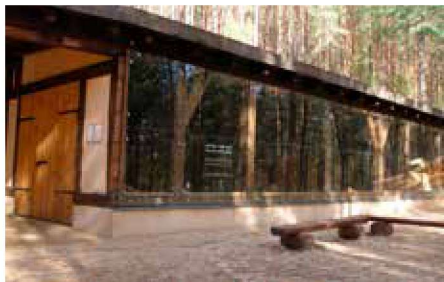

Piusa Koobaste Külastuskeskus | Piusa caves visitor centre

Piusa küla, Orava vald, Põlva maakond
+372 5304 4120, piusainfo@gmail.com
www.piusa.ee

Piusa Koobaste Külastuskeskuses on avatud muuseum, 50-kohaline seminariruum, meisterdamistuba lastele ja suvel kohvik. Giidi saatel on võimalus külastada Muuseumikoopa vaateplatvormi.

Piusa Caves Visitor Centre houses a museum, a seminar room for fifty people, a café, and a handicraft room for children. Guided tours are organised for the observation platform in the museum's cave.

Alaveski Loomapark | Alaveski Animal Park

Saru küla, Mõniste vald
+372 504 6926, alaveski@hotmail.ee

Alaveski Loomapark pakub võimalust vaadelda loomi võimalikult looduslähedastes tingimustes.

Alaveski Animal Park offers the opportunity to observe animals in their natural environment.

Mõniste Talurahva- muuseum | Mõniste Museum

Kuutsi küla, Mõniste vald
+372 525 7027, info@monistemuseum.ee
www.monistemuseum.ee

Avatud: 01.05–30.09 E–P 10.00–17.00,
01.10–30.04 E–R 10.00–14.00
Open: 1 May–30 Sept, Mon–Sun 10.00–17.00,
and 1 Oct–30 Apr, Mon–Fri 10.00–14.00

Eesti vanimas vabaõhumuuseumis eksponeeritakse ajaloolisi hooned, sepatööriistu, hobuvahendeid, käsitööriistu, rahvarõivaid, rahvapille ja korraldatakse teemapäevi.

The oldest open-air museum in Estonia exhibits historical buildings, blacksmith's tools, horse tack items, handicraft tools, national costumes, and folk music instruments. Various theme events are also organised here.

Metsavenna Talu Punkrimäe kelgumägi (Talvel) | Metsavenna Farm Sledding Hill (In Winter)

Vastse-Roosa küla, Mõniste vald
+372 523 0850, info@metsavenna.ee
www.metsavennatalu.ee

Kelgumägi, lumerõngarada, reesõit, kelkude ja lumerõngaste laenutus, suusarajad (1, 2 ja 3 km nii klassikakui vabatehnikastiilis), saun, uisuväli ja plastpoordidega jäähokiväljak.

A sledding hill, snow tubing track, sleigh-rides, sled and snow tube rentals, ski tracks (1km, 2km, and 3km both for classic and skate skiing), along with a sauna, ice rink, and hockey rink with plastic boards.

28.-29. JUULI 2018

**VÕRU
LASTEFESTIVAL**

VÕRU LINN
ootab suvel külla,
sest linn muutub sel ajal
suureks kogupere mängumaaks.
Tegevust jagub igas vanuses lastele ja
lapsemeelsetele inimestele.

 www.vorulastefestival.ee

VANA-VÕROMAA   MUUSEUMID

Dr.Fr. Kreutzwaldi memoriaalmuseum	Vana-Võromaa Kultuurikoda
	
Fr.R.Kreutzwaldi 31, 65609 Võru Tel +372 782 1793 www.lauluisa.ee	Katariina 11, 65608 Võru Tel +372 782 4479 www.vorumuseum.ee
Mõniste Talurahvamuuseum	Põlva Talurahvamuuseum
	
Kuutsi küla, 66018 Võrumaa Tel +372 525 7027 www.monistemuseum.ee	Karilatsi küla, 63505 Põlvamaa Tel +372 521 0671 www.polvatalurahvamuuseum.ee

Vana-Võromaa muuseumi omma väreti võro kultuuri lättide mano.

UMA MEKK

*Kohvikute ja
restoranide* **NÄDAL**

9. - 15. aprill 2018

3-käiguline lõuna- või õhtusöök 15€

NB!

Oma puhkuse paremaks planeerimiseks kasuta reisiplaneerijat meie kodulehel.
To plan your holiday better, use Travel Planner at our website.

i

Hea meelega jagame nõu ka live chat kaudu
We also share advice and info through live chat

Turismiinfot Võrumaa vaatamisväärsuste ja ürituse kohta leiad:
Tourist information about Võrumaa attractions and events can be found at:

www.visitvoru.ee

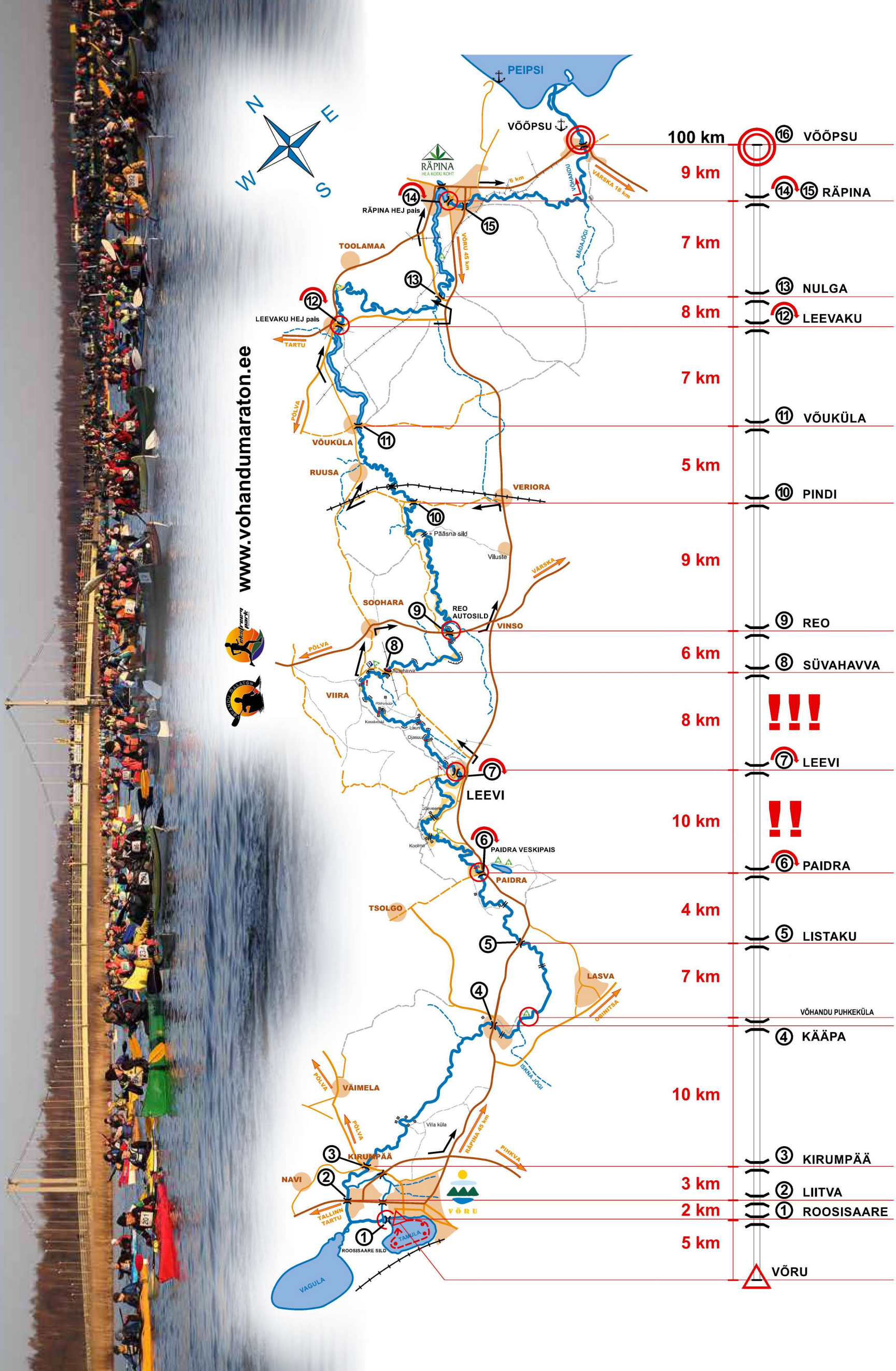
VOHANDU MARATON

21.04
2018

100 KILOMEETRIT ILUSAT JÕGE
24 TUNDI PUHAST NAUDINGUT

WWW.VOHANDUMARATON.EE

Antsla vald

www.antsla.ee

Elanikke 3376, pindala 271 km²
keskus Antsla (Võrust 35 km läände)

Haanja vald

www.haanja.ee

Elanikke 1099, pindala 170 km²
keskus Haanja küla (Võrust 16 km lõunasse)

Lasva vald

www.lasva.ee

Elanikke 1726, pindala 172 km²
keskus Lasva (Võrust 12 km idasse)

Meremäe vald

www.meremae.ee

Elanikke 1075, pindala 132 km²,
keskus: Meremäe (Võrust 35 km kagusse)

Misso vald

www.misso.ee

Elanikke 630, pindala 190 km²
keskus Misso (Võrust 44 km kagusse)

Mõniste vald

www.moniste.ee

Elanikke 854, pindala 175 km²
keskus Mõniste (Võrust 38 km edelas)

Rõuge vald

www.rauge.ee

Elanikke 2201, pindala 264 km²
keskus Rõuge alevik (Võrust 16 km lõunasse)

Sõmerpalu vald

www.somerpalu.ee

Elanikke 1775, pindala 182 km²
keskus Sõmerpalu (Võrust 12 km läände)

Urvaste vald

www.urvaste.ee

Elanikke 1273, pindala 139 km²
keskus Kuldre küla (Võrust 35 km läände)

Varstu vald

www.varstu.ee

Elanikke 1036, pindala 171 km², keskus Varstu
alevik (Võrust 24 km edelas)

Vastseliina vald

www.vastseliina.ee

Elanikke 1975, pindala 223 km²
keskus Vastseliina (Võrust 24 km kagusse)

Võru vald

www.voruvall.ee

Elanikke 4799, pindala 202 km²
(ümber Võru linna), keskus: Võrumõisa 4a, Võru

Võru linn

www.voru.ee

Elanikke 12367, pindala 14 km²

TRÜKISES KASUTATUD IKOONID / THE ICONS IN PUBLICATION

- WiFi | Wifi area • Veebiaadress | WEB • Lauatelefon | Phone number • Tualettruumid | WC
- Tasuta parkimine | Free parking • Paragliding • Tubade arv | Number of rooms • Veelaud | Wake board
- Laste mänguväljak | Children's playground • GPS koordinaadid | GPS coordinates • Grillimine | Barbecueing • Kalapüük | Fishing • Lahtioleku ajad | Opening hours • Ratsutamine | Riding
- Autokaravani parkimine | Caravan parking • Väliterrass | Outdoor terrace • Kanuu/süsta | Canoe • Toitlustamine | Catering • Voodikohti | Number of beds • Kämpingumajad | Camping cottages
- Kaardimakse | Payment by cards • Kohvik | Cafe • Lõkkekoht | Campfire site • Jooksurada | Jogging trail • Spordiväljak /inventar | Sports court • Ööklubi | Night Club • Spa | Spa
- Mobiilnumber | Phone • Ujumiskoht | Swimming • Saun | Sauna • Matkarada | Hiking • Hommikusöök hinnas | Breakfast included • Catering • Paadilaenus | Boat rent • Baar | Bar
- Rattalaenus | Bike rent • Disc Golf • Arvuti kasutamise võimalus | Internet • Meiliaadress | Email • Facebooki konto | Facebook • Telkimiskohad | Tents facilities • Mullivann | Jacuzzi
- Instagrami konto | Instagram • Suusarajad | Skiing trails • Bassein | Swimming pool • Seminari kohad | Seminars • Piljard | Pool

Trükise koostas ja andis välja Võrumaa Arenguagentuur koostöös kohalike omavalitsustega ja Võrumaa Omavalitsuste Liiduga. Trükiti rahastasid "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks" Võru maakonna piirkondlike algatuste tugiprogramm 2017-2019 alaprojekt "Turismi arendamine" ning Võrumaa omavalitsused. Informatsioon koguti aprillis 2017. Koostajad ei vastuta hilisemate muudatuste eest.

Fotod: Martin Mark, Ingmar Elm, Grethe Rõõm, Taavi Karu, Tõnis Anton, Argo Ainjärv, Karina Kaldvee, Urve Naha, Janek Joab, Jaanus Tanilsoo, Veljo Laugamõts, Külli Leola, Jaak Nilson, Tiina Männe, Margus Muts, Andres Treial, Võrumaa Turismiinfokeskus ja erakogud.

Kujundus: Tunnel | Kaardid: EOMAP

Publication is issued by the Võrumaa Tourist Information Centre with the help of local municipalities. Issuing the publication was funded by the Support Programme for Local Initiatives in Võru County, the Võru County Tourism Development Project, and the Association of Local Authorities in Võru County and Municipalities. The information was collected in April 2017. The publishers are not responsible for any changes made at a later date.

Photos by Martin Mark, Ingmar Elm, Grethe Rõõm, Taavi Karu, Tõnis Anton, Argo Ainjärv, Karina Kaldvee, Urve Naha, Janek Joab, Jaanus Tanilsoo, Veljo Laugamõts, Külli Leola, Jaak Nilson, Tiina Männe, Margus Muts, Andres Treial, Võrumaa Tourist Information Centre and from private collections.

Design by Tunnel Agency and maps EOMAP

Turismiinfo
Tourist Information

VÕRUMAA TURISMIINFOKESKUS
VÕRU COUNTY TOURIST INFORMATION CENTRE
Jüri 12, 65605 Võru | +372 782 1881